

SJORT

15 december 1962
VERSCHIJNT
WEKELIJKS

Nr.
50

van de Rebellenclub

Vragen staat vrij

Brandnetels

Mary Schils in Amstenrade (L.) vraagt ons hoe het steken van een brandnetel wordt veroorzaakt. Wel, Mary, dit steken wordt veroorzaakt door het zogenaamde brandhaar. Dit brandhaar is een ééncellig, levend plantehaar, dat in een kom van cellen is geplaatst. Wanneer we dat haar aanraken, kan het gemakkelijk afbreken en in het wondje, dat dan in onze huid ontstaat, vloeit de inhoud van de cel, die behalve mierzuur naar alle waarschijnlijkheid ook vergiftig eiwit bevat. Meestal veroorzaakt dit een branderig gevoel, gepaard gaande met blaasjesvorming op de huid. De taak van het brandhaar is die van afweer tegen schadelijke invloeden van buiten en dus het afweerwapen van de brandnetel. Dat dit wapen niet in alle gevallen succes heeft wordt bewezen door het feit, dat bijvoorbeeld slakken er volkomen ongevoelig voor zijn.

Smelleken

Een vraag van F. Almekinders in Herkingen: kunt u me iets vertellen over het smelleken? Dat kunnen we. Een smelleken is een kastanjebruine vogel van drieëndertig tot vijfendertig centimeter lengte. Hij heeft een gevlekte bovenzijde en een gestreepte, lichtere onderzijde. Verder is zijn snavel, een haaksnavel, donker gekleurd. In onze streken komt deze vogel (van begin april tot eind augustus) veel voor. De broedduur is ongeveer dertig dagen en er worden meestal vier tot zes eieren gelegd. Het broedgebied omvat geheel Europa, Noord-Afrika en Azië.

Grizzly

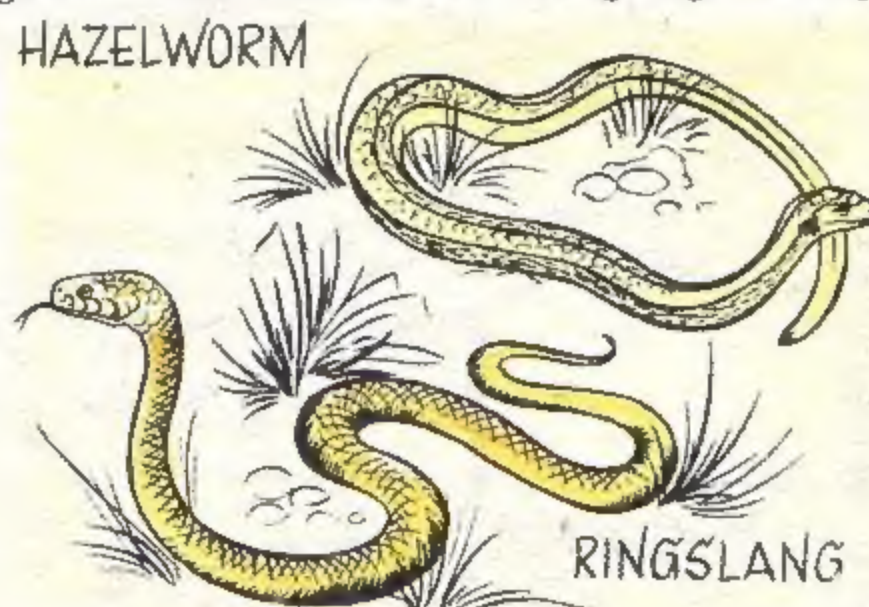
Jan Eggink in Laren wil graag iets weten over grizzlyberen. Grizzly's of grijze beren zijn bekend geworden door Indianenverhalen en door de boeken van Karl May. Een volwassen grizzly is twee en een halve meter lang en weegt rond de

vijfhonderd kilo. Vroeger kwam hij veel voor in het noordwesten en westen van Noord-Amerika. Op het ogenblik komt hij daar nóg wel voor, maar sporadisch. De oorzaak daarvan is, dat er veel op de grizzly is gejaagd. Hij heeft namelijk een zeer slechte reputatie als veedief en zijn voornaamste prooidier is de Amerikaanse bizon. Een andere reden waarom er zoveel jacht op grizzly's is gemaakt, is zijn pels, die grote handelswaarde heeft. De grizzly is van een bruine beer te onderscheiden door de witte punten aan zijn haren, vooral midden op de rug, en aan de lichtgekleurde, bijzonder lange nagels. Van de grizzly is bekend dat hij zich snel kan voortbewegen en een groot uithoudingsvermogen bezit.

Hazelworm en ringslang

Jan van der Knokke in Steenwijk heeft een terrarium met twee hazelwormen en nu vraagt hij ons of het mogelijk is bij die hazelwormen een ringslang te plaatsen zonder dat er gevaar bestaat dat deze de hazelwormen te lijf gaat. We hebben deze vraag aan een deskundige op het gebied van terrariums voorgelegd en zijn

mening is deze: hazelwormen en ringslangen kunnen inderdaad bij elkaar gehouden worden, mits de hazelwormen niet te klein zijn. Verder moet je eraan denken, dat hazelwormen op droge zandgrond leven, terwijl de ringslang altijd vochtige grond opzoekt. Daarmee moet in het terrarium rekening worden gehouden.

Nogmaals het Przewalskypaard

Een tijdje geleden (Sjors nr. 32, bladzijde 20) hebben we iets verteld over Przewalskypaarden en we beweerden toen, dat deze Mongoolse steppepaarden voor het eerst gezien zijn door de Russische generaal Przewalsky. Dat zou gebeurd zijn in 1879 in het grensgebied van Siberië en China. Alfred van Sprang in Den Haag heeft ons prompt op de vingers getikt en gezegd dat dit niet helemaal juist is. En Alfred heeft gelijk. Generaal Przewalsky heeft deze paarden in 1879 niet ontdekt, maar herontdekt. Ze werden namelijk in 1811 al beschreven door een zekere meneer Pallas. De generaal heeft er wél zijn naam aan gegeven.

Terug naar de herfst

De herfst hebben we al weer achter de rug, maar we kregen er toch nog een vraag over binnen. Tinie van Doorn in Amsterdam wil namelijk graag weten hoe het komt dat in dat jaargetijde de bladeren aan de bomen bruin worden. Kijk, Tinie, dat zit zo. Als je een open oog hebt voor de natuur, zul je merken, dat planten nooit iets verspillen, maar altijd „economisch” te werk gaan. Op het einde van de zomer is het voor de meeste bladeren tijd om af te vallen. In deze bladeren zit een stof, chlorofyl, dat er de groene kleur aan geeft. Deze stof is voor de plant van grote waarde en daarom wordt het uit de bladeren weggezogen naar andere delen van de plant. Zodra de groene kleur uit de bladeren is verdwenen zien we de rode en gele kleur te voorschijn komen, die voorheen onder het groen verborgen zat. De bladeren hebben nu voor de plant geen waarde meer en vallen af.

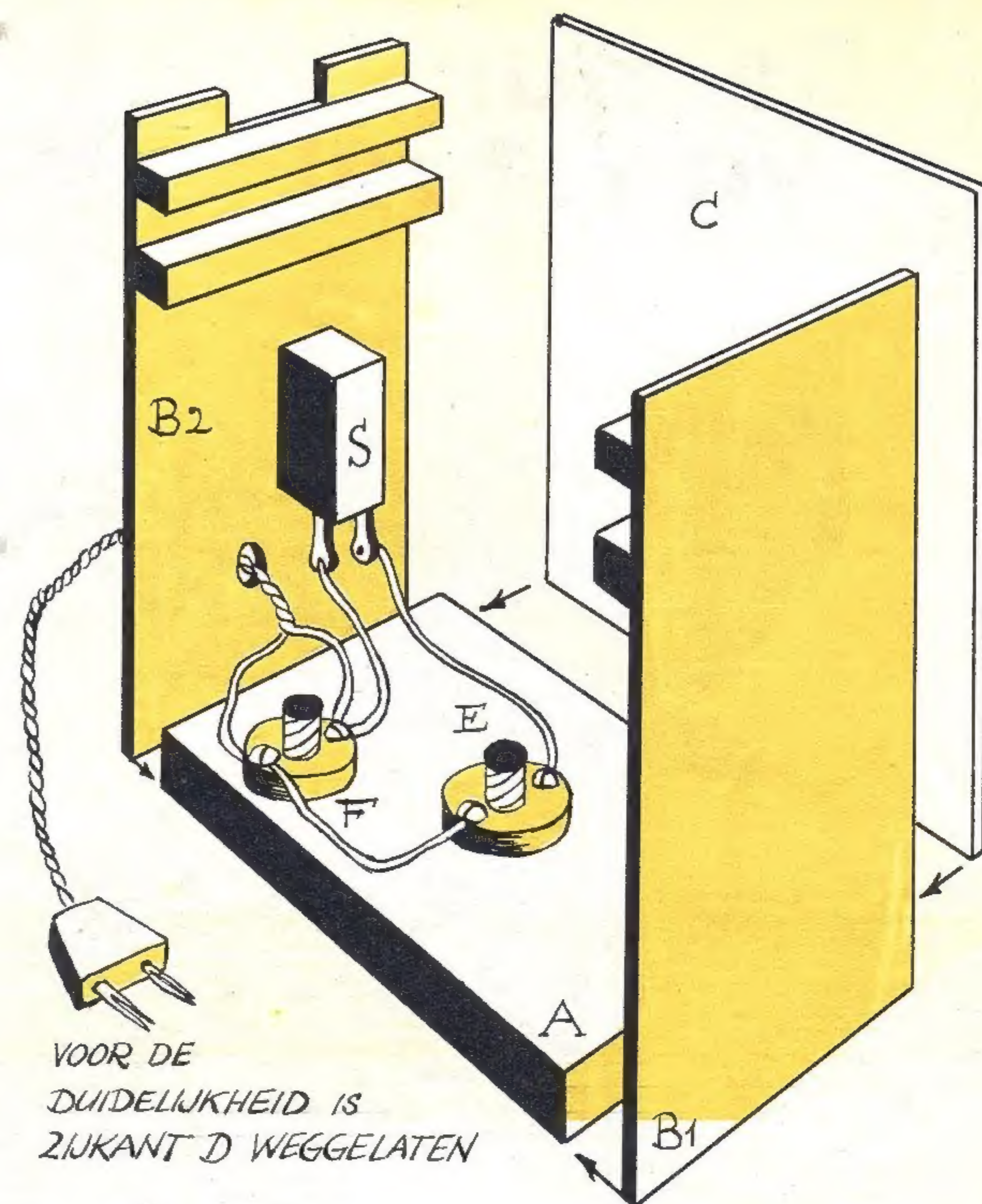
Benodigdheden:

- 1 bodem A, 1 cm dik, 8 x 12,5 cm
- 2 zijkanten B1 en B2, 4 mm dik, 8 x 14 cm
- 2 zijkanten C en D, 4 mm dik, 13,3 x 14 cm
- 2 mignonfittingen E en F
- 1 doorvoertule
- 1 schakelaar
- 1 stukje opaal- of melkglas van 8 x 12 cm
- 4 latjes, 1 x 1 cm, 8 cm lang
- Lijm en kleine spijkertjes

Maak zelf een afdrukkastje

In Sjors nr. 46 stond op pagina 15 de bouwbeschrijving van een afdrakraampje. Al degenen die dit raampje gemaakt hebben of nog gaan maken, kunnen aan de hand van de nu volgende beschrijving een compleet afdrukkastje maken.

We beginnen met de bodem A. Die wordt 1 cm dik en 8 x 12,5 cm groot. Daarop moeten twee fittingen komen voor de lampjes. Neem daarvoor kleine mignonfittingen. De ene fitting komt precies in het midden van het plankje en de andere plaatsen we in een hoekje; niet té dicht bij de kant, want dan kan later het lampje er niet meer in. Nu gaan we de twee smalle kanten B 1 en B 2 maken van 4 mm triplex. De grootte is 8 x 14 cm. Op een van die zijkanten (B 1) komen twee latjes van 1 x 1 cm en 8 cm lang; één latje op 1 cm van de bovenkant en het

andere op 3 1/2 cm van de bovenkant. Tussen die twee latjes zit dus een ruimte van 1 1/2 cm. De andere zijkant (B 2) krijgt ook twee van deze latjes op dezelfde plaats, maar bovendien moeten we daar boven het hoogste latje nog een stukje uitzagen om ruimte te maken voor het scharnier van het afdrakraampje. Hoe groot die opening is moet je van het scharnier van je eigen raampje afmeten.

Verder komen er nog twee gaatjes in die zijkant, een rond gaatje van ongeveer 5 mm om het snoer door te laten en een groter gat, waarvan ik de maat niet kan opgeven, omdat daardoorheen de schakelaar S moet komen en de opening varieert met de maat van de schakelaar die je koopt. Waarschijnlijk is een gat van 11 mm wel groot genoeg, maar meet liever eerst, voordat je misschien een te

groot gat gaat maken. Voor het gaatje waar we het snoer doorheen steken moet je een „doorvoertule” kopen. Dat is een rubberringetje dat het gaatje lichtdicht afsluit. Nu gaan we de snoertjes vastmaken aan de schroefjes; dit gaat precies volgens de tekening. In fitting E komt een wit lampje van 10 watt en in fitting F een donkerrood. Wanneer we nu de stekker in het stopcontact steken, zal de rode lamp steeds blijven branden, maar de witte lamp kunnen we aan en uit schakelen met de schakelaar S. Haal de lampjes er nog even uit, dan sluiten we eerst de kanten nog af met stukjes triplex van 4 mm van 13,3 x 14 mm. Op de onderste latjes van B 1 en B 2 leggen we nu een stukje melk- of opaalglas (géén matglas) en op de bovenste latjes rust ons (reeds gemaakte) afdrakraampje met het deksel en de klembalkjes naar boven.

Veel plezier met je aanwinst en *denk om de elektriciteit*, want je werkt misschien weleens met natte handen en dat is levensgevaarlijk!

S.

De man van staal

TED, KEN EN ARCHIE WAREN DE GEVANGENEN VAN EEN NOORDAFRIKAANSE SULTAN. SAMEN MET ANDERE GEVANGENEN WERDEN ZE IN EEN ARENA DOOR EEN AANTAL TIJGERS BEDREIGD, MAAR ARCHIE MAAKTE DE TIJGERS ONSCHADELIJK.

OP BEVEL VAN DE SULTAN STORMDE EEN GROEP RUITERS NAAR BINNEN.

GRIJP DE GEVANGENEN EN DOOD DE BLANKEN!

VLUG BEDIENDE TED ZIJN ZENDER EN LIET ARCHIE EEN VAN DE TIJGERS BIJ DE STAART GRIJPEN.

VLUG, ARCHIE! JIJ ALLEEN KUNT ONS HELPEN!

MET ZIJN GEWELDIGE KRACHT ZWAAIDE ARCHIE DE TIJGER IN HET ROND.

TOEN VLOOG HET DIER DOOR DE LUCHT.

HELP!

NU MOETEN WE ER VANDOOR! VOORUIT, RENNEN!

EVEN LATER ROLDE ARCHIE GROTE ROTSBLOKKEN OP HET PAD.

LAAT HEM NU MAAR LOS!

DEZE BARRICADE ZAL DE RUITERS TEGENHOUDEN!

DAAR KOMEN ZE!

DE VRIENDEN VLUCHTTEN DOOR HET GAT IN DE MUUR. TED DACHT AAN DE ANDERE GEVANGENEN.

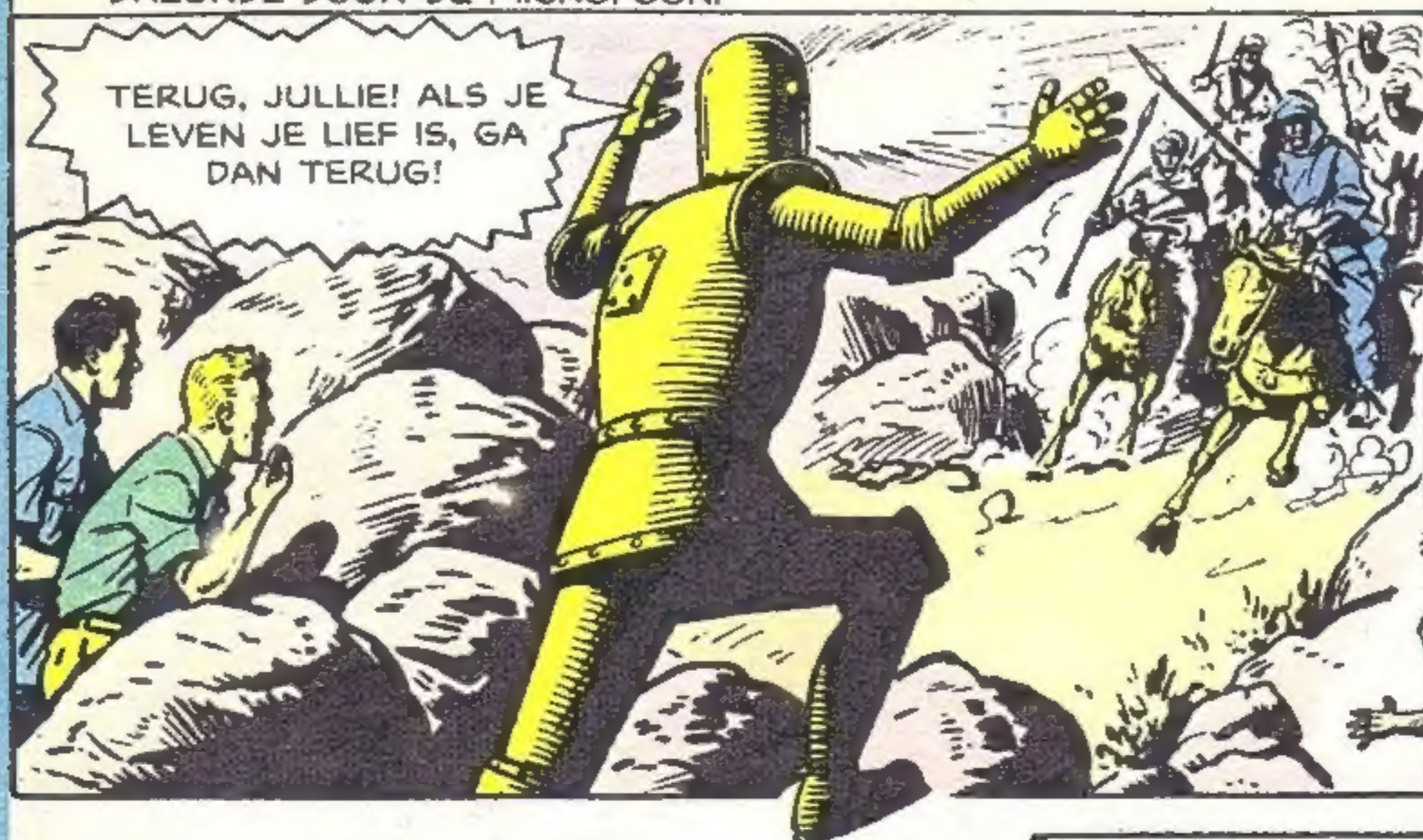
WE MOETEN DIE ARME DROMMELS HELPEN. ZONDER ONS ZIJN ZE WEERLOOS!

MISSCHIEN KAN ARCHIE ONS HELPEN!

TED ONTSTAK HET ZOEKLICHT IN ARCHIES HELM EN ZIJN STEM DREUNDE DOOR DE MICROFOON.

TERUG, JULLIE! ALS JE LEVEN JE LIEF IS, GA DAN TERUG!

DE PAARDEN BEGONNEN TE STEIGEREN EN SOMMIGE WIERPEN HUN BERIJDERS AF.

DE METALEN MAN IS MACHTIG!

TEGEN HEM BEGINNEN WE NIETS!

OPEENS KREEG KEN EEN IDEE.

NU DE LIJFWACHT VAN DE SULTAN HIER IS, IS DE SULTAN ZELF ONBESCHERMD! ZOUDEN WE HEM NU NIET ONSCHADELIJK KUNNEN MAKEN?

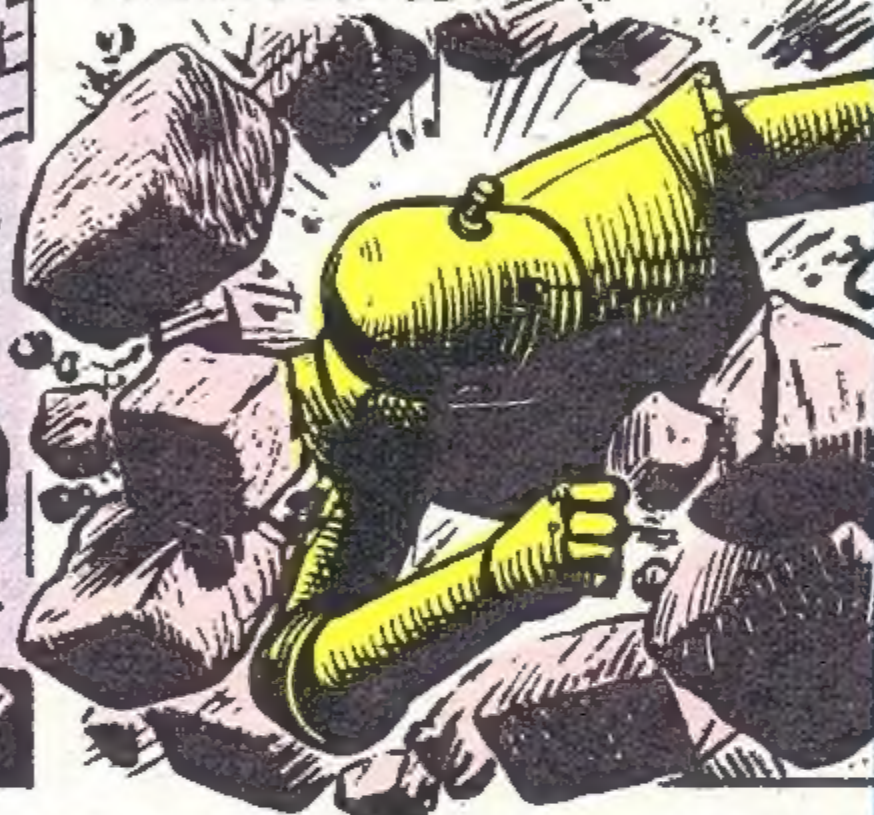
DE VRIENDEN GINGEN NAAR HET PALEIS.

TOE MAAR, ARCHIE! EÉN, TWEE...

MISSCHIEN KUNNEN WE DE SULTAN VERRASSEN!

ALS EEN BULLDOZER STOOTTE ARCHIE DOOR DE MUUR.

ENKELE WACHTPOSTEN OPENDEN HET VUUR.

GELUKKIG KAN ARCHIE WEL TEGEN EEN PAAR KOGELS!

GOED ZO, ARCHIE, DAT BOOMPJE KUN JE AANSTONDS GOED GEBRUIKEN!

VLUG RENDE ARCHIE NAAR VOREN.

KIJK, DE WACHTERS GAAN AL AAN DE HAAL!

JA, ALLES GAAT PRACHTIG!

INTUSSEN KEKEN DE SULTAN EN EEN HOVELING VANUIT EEN RAAM TOE.

DE SOLDATEN DOEN HUN WERK GOED! ZE HEBBEN DE ROBOT MEEGELOKT!

JA, HIJ LOOPT ZIJN ONDERGANG TEGEMOET!

TOEN ZEI DE SULTAN:

NOG EÉN STAP EN DE ROBOT IS ER GEWEEST!

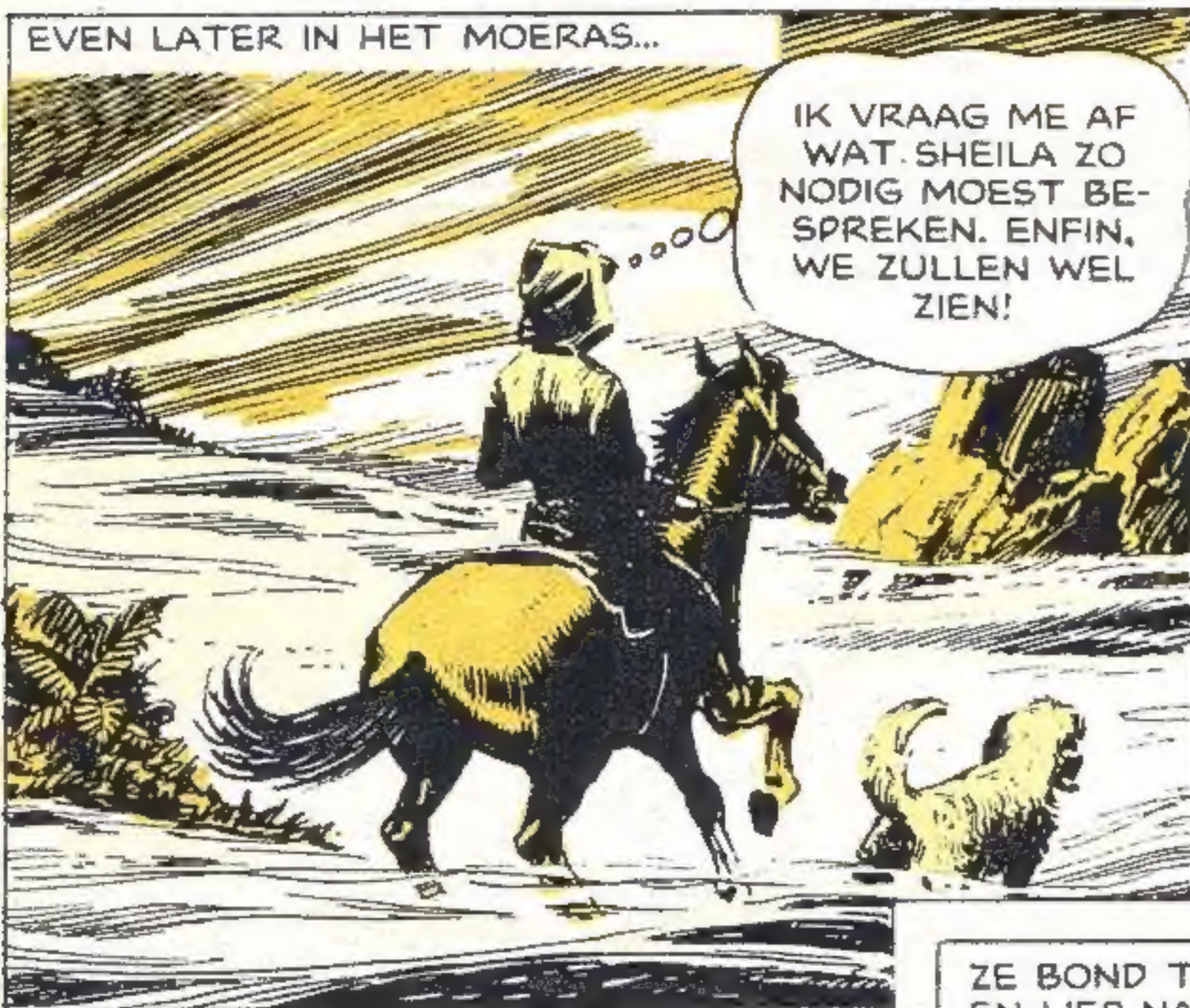

DE SULTAN MOET ERGENS IN HET PALEIS ZIJN!

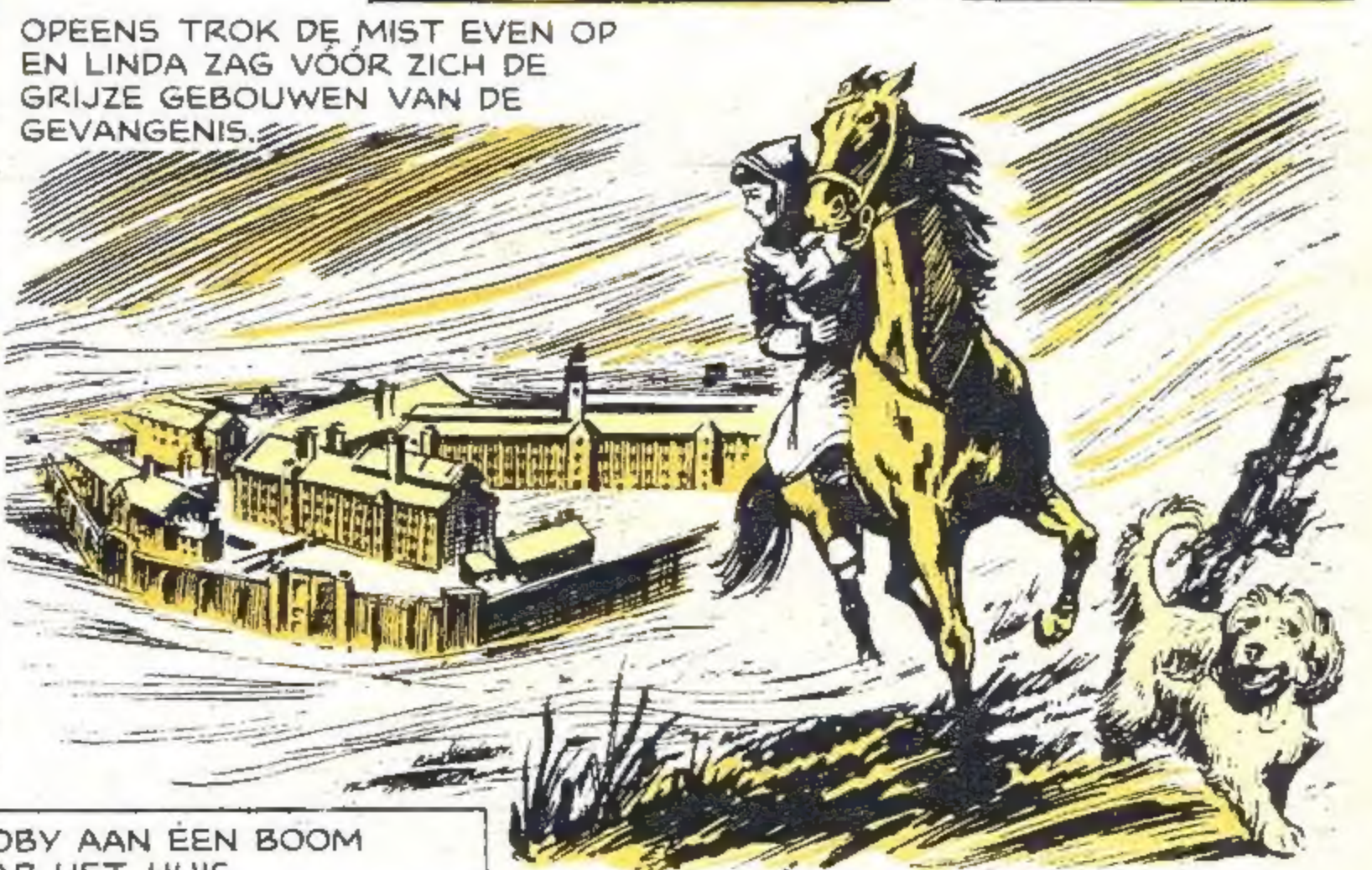

Onraad in Ternmoor

LINDA ROVAN UIT TERNMOOR VOND DAT EEN ZEKERE JOHN FARLEY, DIE IN DE GEVANGENIS VAN HET DORPJE WAS INGESLOTEN, VEEL LEEK OP SHEILA FAIRFAX. SHEILA BEWEERDE VAN NIET, MAAR LATER WILDE ZE LINDA SPREKEN.

OPEENS TROK DE MIST EVEN OP EN LINDA ZAG VOOR ZICH DE GRIJZE GEBOUWEN VAN DE GEVANGENIS.

door John Bancroft

met tekeningen van Herman Giesen

KORTE INHOUD: James Steel en zijn neef Lindsay Perrin stellen in Bretagne een nader onderzoek in naar de reden, waarom hun vriend Raoul de la Faine veroordeeld en verbannen is. Volgens hen is hij onschuldig. Onderweg naar het kasteel van Raouls vader, Chasseloup, nemen ze een kijkje in een antiekwinkeltje. Tenslotte bereiken ze het kasteel, waar ze allesbehalve vriendelijk worden ontvangen door de dwerg Clopotte en meneer Benoît, een neef van de familie. Na een kort gesprek met Raouls vader en diens kleinzoon Paul vertrekken ze weer. Op de terugweg komen ze zonder benzine te zitten. Bij een kolenbrander, Jean-Louis Goujon, brengen ze de nacht door. De volgende avond weten James en Lindsay in het kasteel door te dringen, waarbij Lindsay een onbekende oude man ontmoet. De dag daarna wordt Lindsay opgebeld door Goujon. Hij wil James spreken. Later blijkt er een aanslag op hem gepleegd te zijn. Lindsay gaat naar mevrouw Goujon en vertelt haar wat er gebeurd is. De volgende morgen doorzoeken Clopotte en een vreemde de kolenbrandershut. Daarna gaat Lindsay met Pierre naar de antiekwinkel uit het begin van het verhaal. Hij hoopt daar een belangrijke ontdekking te zullen doen.

***

Ze waren juist weer op de weg, toen ze een auto uit de richting van Paimpont hoorden naderen. Opnieuw doken ze weg en wachtten. Lindsay luisterde en hield zijn adem in. Pierre keek hem gespannen aan. Plotseling echter sprong Lindsay overeind en rende naar de weg. „Lindsay. Wat doe je?” schreeuwde

Pierre opgewonden en angstig. „Pas op, misschien is het de politie.”

„Nee, het is in orde,” riep Lindsay triomfantelijk over zijn schouder. „Het is de Jaguar van mijn neef James.”

Hij had het zachte zoemen van de auto herkend en inderdaad kwam even later de bekende auto in zicht. Lindsay begon wild te zwaaien.

James Steel zag Lindsay vrijwel op hetzelfde ogenblik en bracht zijn wagen vlak voor hem tot stilstand.

„Hallo, James,” riep Lindsay. „Jou had ik hier nooit verwacht. Maar wat ben ik blij dat ik je zie.”

„Zo, zo, daar is de gezochte ontsnapte in hoogsteigen persoon,” zei James droog, maar aan zijn gezicht was te zien hoe blij hij was. „Wacht even tot ik op adem ben, dan zal ik je eens flink de waarheid zeggen. Jij verdient een flinke draai om je oren, jongetje.”

Toen kwam Pierre vanuit de varens de weg op. Verbaasd gingen James' wenkbrauwen omhoog. „Het spijt me dat ik je in zulk slecht gezelschap tref, Pierre,” glimlachte hij, „maar ik ben in elk geval blij je te zien.”

„O, ik was ook erg blij dat ik Lindsay ontmoette, meneer Steel,” zei Pierre. „We hadden heel veel met elkaar te bespreken.”

„Ja, James, we hebben je heel wat te vertellen,” vulde Lindsay aan. „Maar is alles nu in orde? Hoe ben je vrijgekomen?”

„O, maak je maar nergens ongerust over,” verzekerde James hem. „Ik ben officieel vrijgelaten. Eén smet op het blazen van onze familie vind ik al meer dan genoeg. Jij domme dwaas, besef je wel dat je nu dood had kunnen zijn?”

„Dat weet ik, ja,” gaf Lindsay toe. „Het was allemaal nogal gevaarlijk wat ik gedaan heb, maar ik had het gevoel, dat ik het móest doen en ik weet zeker, dat ik gelijk heb gekregen.”

„Nee, praat je maar niet schoon,” zei James. „Ik heb nog nooit zo in mijn rats gezeten. Als die agent zijn zin had gekregen, was mijn hoofd gisteravond nog gevallen onder de guillotine.”

„Nou ja, maar hoe dan ook, nu is alles weer in orde, anders was je hier niet. Heb je jezelf eruit kunnen praten?”

„Nou, de politiedokter kwam tot de conclusie dat de aanslag op Jean-Louis al een paar uur voor het tijdstip van onze afspraak met hem had plaatsgevonden. De wonden van Goujon waren al een paar uur oud...”

„Hoe is het met Jean-Louis? Maakt hij het goed?”

„Nou, het ziet er nogal ernstig uit. Hij is nog steeds niet helemaal bij zijn posities. Maar om verder te gaan... de politie is toen ons hele doen en laten nagegaan en Gicquel, de herbergier, kon vertellen dat we tot half zes in de herberg waren geweest. Bovendien klopte mijn bewering over ons bezoek aan het Café des Charrons en toen begrepen ze dat

Jean-Louis in die tijd in mijn bagageruimte moest zijn gestopt. Tenslotte vonden ze ook nog iets dat wij nog niet wisten: sporen van een andere auto bij de schuur."

"En toen hebben ze je laten gaan?"

"Nee, zo eenvoudig was het niet, dat kan ik je verzekeren. Maar toen de politie me verhoorde, schoot me opeens de raad van Jacques Laniel te binnen. Weet je wel, hij had gezegd: als er wat gebeurt, vraag dan naar kolonel Gigue. Ik vroeg dus hem te waarschuwen. Nou, dat hielp, want hij is prefect van politie. Hij heeft me eruit geholpen. Bovendien bleek hij beter van de zaak. De la Faine op de hoogte te zijn dan hij wilde toegeven. Ik moet nog eens met hem praten..."

"En ik? Ik ben dus ook vrij. Dan kunnen we nu rustig naar die krokodil gaan kijken."

"Wát?" vroeg James verbaasd, terwijl hij van Lindsay naar Pierre keek.

"Luister, James," antwoordde Lindsay. "Ik geloof dat we iets heel belangrijks hebben ontdekt. Weet jij nog wat die arme Jean-Louis ons probeerde te zeggen daar op die weg? Of heb je het niet gehoord?"

"Wat zei hij?" vroeg James. "Ik heb niets gehoord."

"Het beest houdt de wacht," zei Lindsay langzaam. "Hij moest en hij zou me dat

zeggen. Nauwelijks had hij het gezegd of hij was weer buiten westen."

"Het beest..." begon James. "Is dat niet de wapenspreuk van de familie de la Faine? Zei de man van mevrouw Ricard, die in dat bed op het kasteel lag, ook niet zo iets? Gek dat we die zin steeds weer tegenkomen. Alsof het een code is."

"Precies," zei Lindsay, die nog steeds tegen de wagen geleund stond. "En die wapenspreuk schijnt de sleutel tot alles te zijn. Pierre zegt..."

"Hier," onderbrak James hem. "komen jullie in de wagen. Terwijl jullie vertellen, kan ik vast rijden."

Pierre en Lindsay kropen achter in de auto en samen deden ze verslag van de gebeurtenissen van die morgen en van de conclusies die ze hadden getrokken, nadat Lindsay de brief van Paul de la Faine had gelezen en Pierre verteld had over zijn kinderspelletjes met de krokodil. James luisterde aandachtig. De frons op zijn voorhoofd werd dieper en dieper. Op een gegeven ogenblik stopte hij de wagen in de berm om rustig de brief van Paul de la Faine te kunnen lezen. Hij vroeg er Pierre van alles over, maar natuurlijk kon de jongen hem niet meer vertellen dan hij Lindsay al gedaan had. Het werd James ook duidelijk, dat alles om die ene zin draaide: Het beest houdt de wacht.

"Nou," mompelde James, "misschien

is het waar. Misschien zit datgene, waarvoor iedereen zoveel belangstelling schijnt te hebben, in die krokodil verstopt. Het is een plaats waar je niet direct gaat zoeken."

Hij startte de wagen weer en liet hem langzaam optrekken. "Ik heb meneer Brisson de eerste keer gezegd, dat we nog eens terug zouden komen. Dat komt dus goed uit."

Ze spraken af dat Pierre in de auto zou blijven, terwijl James en Lindsay de winkel binnen zouden gaan.

Het deed meneer Brisson veel genoegen James weer terug te zien. Hij stond hen met een glunder gezicht op te wachten. Maar hij was verbaasd en eigenlijk ook teleurgesteld, toen James vooral belangstelling bleek te hebben voor de krokodil en niet voor de snuisterijen, die meneer Brisson als de waardevolste voorwerpen van zijn winkel beschouwde. "Maar meneer, ik heb toch veel mooiere dingen voor iemand met uw smaak. Prachtige voorwerpen van eeuwen geleden. Maar die krokodil... dat is... dat is een monster. Afschuwelijk!" Hij keek James ontsteld aan. "Wilt u die mee naar Engeland nemen?" vroeg hij vol afgrijzen.

"Ik heb een oom, die vroeger veel op groot wild heeft gejaagd," zei James. "Ik weet zeker dat ik hem een groot plezier doe met dit geschenk."

Meneer Brisson snoot zijn neus in een grote, rode zakdoek. Als die Engelsen gek waren, dan moesten ze het zelf maar weten. Zaken zijn zaken en als je op een behoorlijke manier van iets kon alkomen, waar je al lang mee in je maag zat, dan mocht je die gelegenheid niet voorbij laten gaan.

„U hebt natuurlijk al gezien, meneer,” begon hij met een vriendelijk lachje, „dat dit niet zo maar een krokodil is. Ik heb hem hier al een tijdje staan en u begrijpt dat ik aan hem gehecht ben geraakt.” Hij legde liefkozend zijn hand op de kop van het beest en Lindsay verwachtte elk ogenblik dat de man in snikken zou uitbarsten.

„Hoeveel moet hij kosten, meneer?” vroeg James op de man af.

Meneer Brisson bleef een tijdje zwijgend met zichzelf overleggen. Hij wilde in elk geval niet een te laag bedrag noemen. „Ieder ander zou ik veel meer vragen,” zei hij, terwijl hij zijn ogen eerbiedig neersloeg, „maar omdat u het bent, wil ik hem u wel verkopen voor vijftigduizend frank.”

Zonder een woord te zeggen draaide James zich om en liep de winkel uit. Lindsay deed precies hetzelfde en volgde zijn neef. Die methode werkte. Ofschoon het voor James en Lindsay van groot belang was om de krokodil te pakken te krijgen, wilden ze toch niet overdrijven. Ze hoefden tenslotte niet afgezet te worden.

„Ach, laten we tot een overeenkomst zien te komen,” zei meneer Brisson, terwijl hij hen angstig achternaliep. Hij begreep dat hij te ver gegaan was.

James bleef op de drempel staan. „Ik geef achtduizend frank voor dat beest, meneer, en geen cent meer.”

„Laten we zeggen: twintigduizend frank.”

„Achtduizend. Verder ga ik in geen geval.”

Met veel handenwringen en een smartelijke uitdrukking op zijn gezicht stemde de winkelier eindelijk toe. Maar in zijn hart vond hij dat hij het nog helemaal zo gek niet gespeeld had. Achtduizend frank voor een ding, waar hij anders nooit van af gekomen zou zijn. Dat was zaken doen.

„Die ouwe afzetter,” mompelde James, toen meneer Brisson naar achteren ging om het biljet van tienduizend frank, dat James hem had gegeven, te wisselen. „Waar zullen we heen gaan? We kunnen het beest moeilijk opensnijden waar Brisson bij staat.”

„Wat denk je van de herberg in Les Forges?” stelde Lindsay voor. „We kunnen het ongestoord op onze kamer doen.”

„Goed, dat is een uitstekende plaats.”

Gelukkig was er niemand in de buurt toen ze met het beest naar buiten liepen. Pierre deed het portier open en hielp hen het monster in de Jaguar te laden. Het

beest was zo groot dat ze het over de rugleuningen van de bankjes moesten leggen. Pierre hield van achteren de staart vast; de kop van het monster lag tussen Lindsay en James in, met de beide klauwen lag het tegen de voorruit, alsof het wilde zien waar de reis heen ging. Als ze alle drie niet zo in spanning hadden gezeten over wat er binnen in het dier zat, zouden ze het lachwekkende van de situatie hebben ingezien.

*Haar mond
viel open en
met veel lawaai
kletterde
het mes
op de vloer.*

Meneer Brisson stond het tafereeltje vanachter zijn etalageruit verwonderd gade te slaan en hij zuchtte verlicht toen zijn vreemde klanten eindelijk verdwenen.

De herbergier heette het beest niet bepaald welkom. Vanuit het keukenraam keek hij angstig toe hoe zijn vreemde gasten het geweldige lijf van de krokodil uit de auto droegen. Kreunend liet hij

zich daarna in de dichtstbijzijnde stoel vallen. „Cognac,” bracht hij met moeite uit. Zijn vrouw schoot bezorgd toe. „Breng me een glas cognac,” zei hij nog eens wanhopig. „Die twee gekke Engelsen hebben weer wat bedacht.”

Intussen klauterde een vreemde optocht de trap op. De krokodil was loodzwaar en James en Lindsay slaakten beiden een diepe zucht van verlichting toen ze het beest eindelijk op de vloer van hun kamer konden neerleggen. Met holle, starende ogen keek het beest naar de deur.

„Wat een sjouw,” hijgde James, terwijl hij zich op het bed liet vallen. Hij ging meteen weer rechtop zitten, keek energiek om zich heen en zei: „Nu moeten we hem op de een of andere manier open zien te snijden.”

„Ik heb een zakmes,” bood Pierre aan.

Ze legden met zijn drieën het beest ondersteboven en James ging aan het werk. Maar al gauw bleek het zakmes niet opgewassen tegen de taaie huid van het dier. Het liet zelfs geen spoor na op de buik van het monster.

„We kunnen net zo goed een schoenlepel nemen,” mompelde James geërgerd. Hij kwam overeind en gaf Pierre het zakmes terug. „Lindsay, ga in de keuken even een broodmes of een slagersmes lenen.”

„Goed,” zei Lindsay. Hij verdween naar

de gang en ze hoorden hem de trap afstormen. Toevallig rende ook Marianne naar beneden. Ze kreeg een vuurrode kleur, toen ze Lindsay zag lopen en deze begreep, dat zij door de waard naar boven was gestuurd om te zien wat hun zonderlinge gasten uitvoerden. Hij riep naar Marianne wat hij nodig had.

„Een b-broodmes?...” herhaalde ze met wijd opengespalkte ogen van verbijstering. „Of een slagersmes... Eh... ja, natuurlijk, meneer, direct...”

Even later klonken haar aarzelende voetstappen bij de kamerdeur.

„Binnen,” riep James in antwoord op haar bescheiden kloppje.

Marianne kwam binnen met een groot broodmes in haar hand. Ze bleef als aan de grond genageld staan. Haar mond viel open en met veel lawaai kletterde het mes op de vloer. Met een gesmoorde kreet maakte ze zich uit de voeten.

„Ik hoop dat de krokodil zich niet

beledigd voelt,” grinnikte Lindsay, terwijl hij het mes oprappte.

„Kom, aan het werk,” zei James. Hij was niet in de stemming om grapjes te maken. Terwijl Lindsay en Pierre gespannen toekeken, begon hij de krokodil met het mes te bewerken. Nu ging het beter. Hij maakte een diepe snede in de buik, waar de huid het zachtst was. Eindelijk waren ze zover dat ze de huid van het beest met inspanning van alle krachten met de hand verder konden openscheuren. Na een half uur was de opening zo groot, dat ze het binnenste van het opgezette dier konden bereiken. Het was opgevuld met een grote hoeveelheid paardehaar. Ze peuterden het eruit en er scheen geen eind aan de voorraad te komen.

Het was met stukjes ijzerdraad in bosjes bijeengebonden en omdat ze al die plukken uit elkaar moesten trekken, was de vloer er gauw helemaal mee bedekt.

Wordt vervolgd

★ SPELEND ★

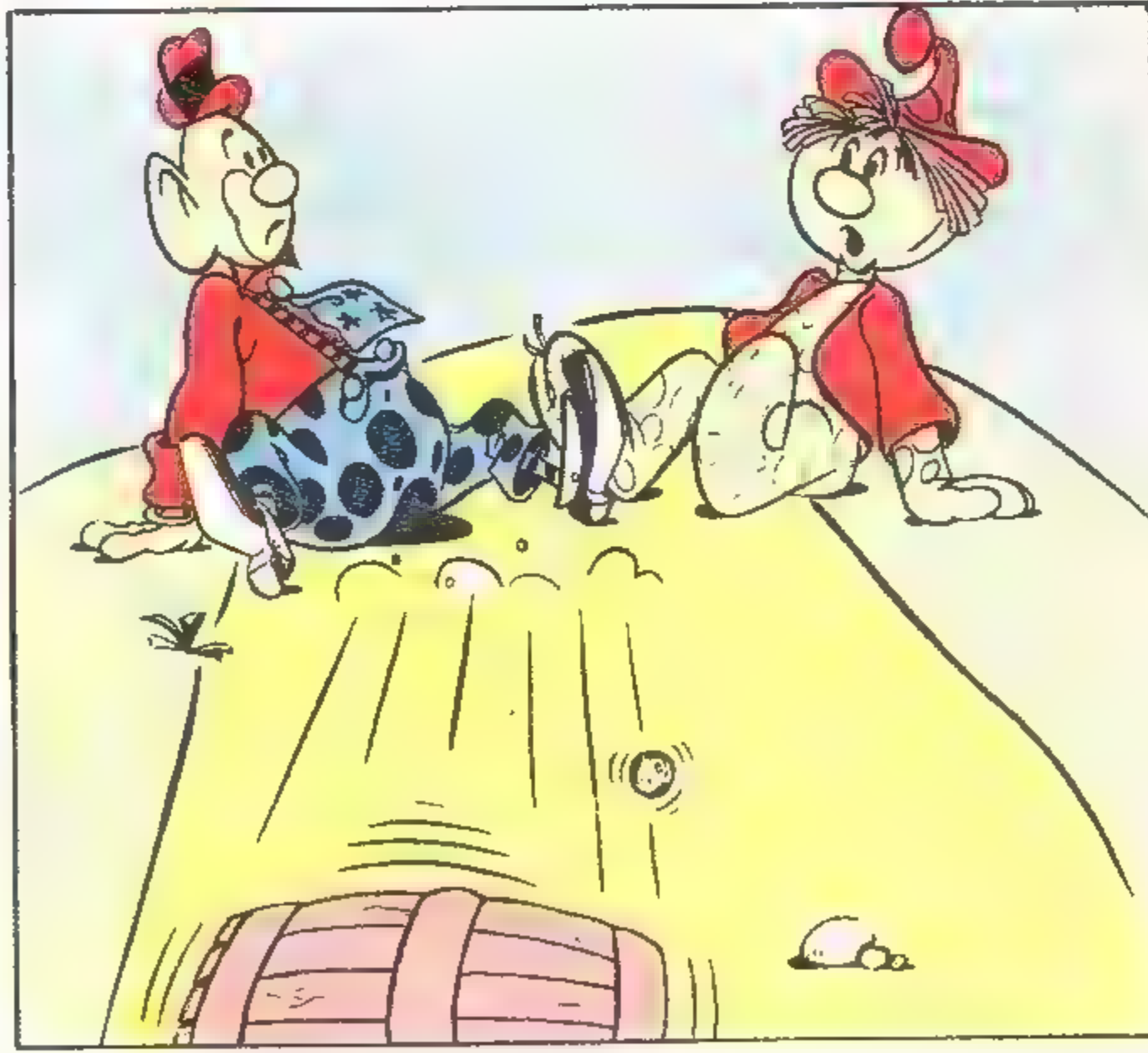
Op een dag was Willie Stropop aan het wandelen. Boven op een heuvel in de buurt van zijn huis ontmoette hij Kwink de clown. Kwink had een leeg vat bij zich en verbaasd vroeg Willie: „Waar heb jij dat vat vandaan, Kwink?” „O,” zei Kwink, „dat heb ik van iemand gekregen.”

„En wat ga je ermee doen?” vroeg Willie. „Nou,” zei Kwink, „ik heb er al een bestemming voor, hoor. Ik vul het met aarde en dan zet ik het in mijn tuin en laat er planten in groeien. Ik heb twee schoppen bij me, dus als je wilt, kun je me helpen.” En dat deed Willie.

Samen vulden ze het vat met aarde, maar toen het vol was, konden ze het geen van beiden optillen, zó zwaar was het. Hoe ze zich ook inspanden, het vat was niet van de grond te krijgen. Na een tijdje probeerden ze het nog eens samen, maar toen gebeurde er iets onverwachts.

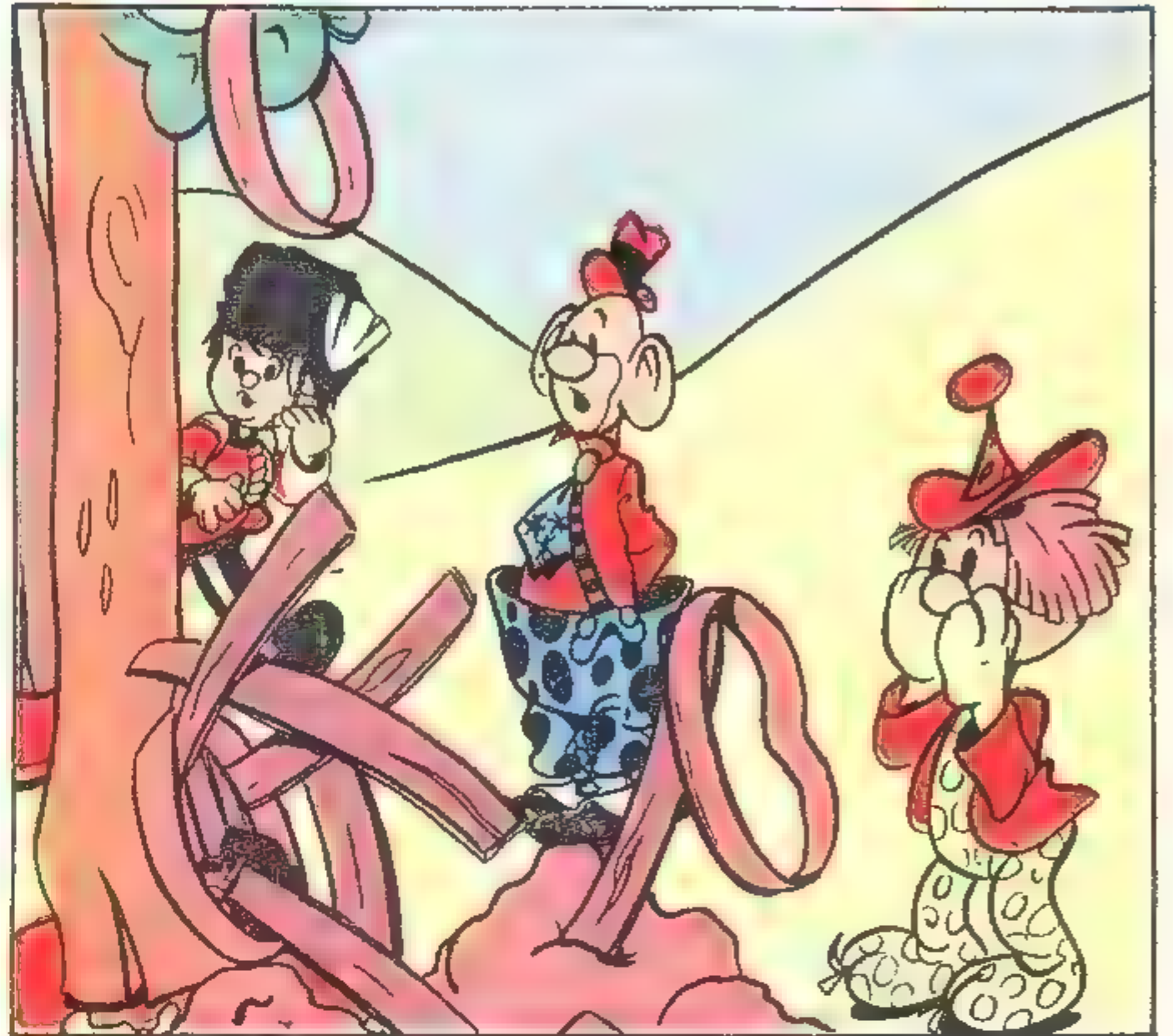
De twee vrienden tilden het vat omhoog, maar ze konden het niet houden en het glipte uit hun handen. Zelf gleden ze uit en kwamen op de grond terecht. „Als je nog eens wat weet,” zei Willie boos. Het vat was ook gevallen en het rolde nu de helling af.

★ SPEELGOED ★

Steeds sneller rolde het vat naar beneden. Willie en Kwink waren intussen overeind gekrabbeld en zetten de achtervolging in. „Hee, kom terug,” riep Kwink. Maar natuurlijk gehoorzaamde het vat niet; het rolde verder en verder en de vrienden konden het met geen mogelijkheid inhalen.

Maar tenslotte kwam er toch een eind aan de wilde race, want het vat botste met een luide knal tegen een boom. Het barstte uit elkaar, de aarde liep eruit en alles wat ervan overbleef, waren wat losse plankjes. Terwijl Kwink en Willie treurig toekeken, kwam Tommie voorbij.

„Wat jammer,” zuchtte Willie Stropop. „Nu hebben we al die moeite voor niets gedaan, Kwink. Die losse planken kun je nergens meer voor gebruiken.” Tommie had begrepen wat er was gebeurd en zei: „Natuurlijk kun je die planken nog wél ergens voor gebruiken. Wacht maar.” En vlug liep hij weg.

Even later kwam hij terug met gereedschap en hij ging vlug aan het werk. En na een tijdje had hij van de planken twee leuke schommelstoelen gemaakt. Kwink zette ze in zijn tuin en hij nodigde Willie en Tommie uit voor een kopje thee. „En bedankt voor je goeie idee, Tommie,” zei hij.

In de herfstvakantie mochten Bep en Bob bij oma gaan logeren, die ergens in Oost-Brabant op een kasteeltje woonde. Nu ja, kasteeltje. . . Vader zei dat het gewoon een oud landhuis was, lang na de middeleeuwen gebouwd, en dat er nooit een edelman aan te pas was gekomen. Oma woonde daar, samen met een oude vriendin en een nog oudere man, die vroeger opa's koetsier was geweest.

Bep en Bob zouden het dus heus zo gezellig niet vinden om bij twee oude dames en de stokoude Kobus te logeren. Maar Fientje en Leo, hun nichtje en neef uit Amsterdam, waren ook genodigd en dat maakte alles goed. Fientje en Leo waren ongeveer even oud als Bep en Bob. Oma had de twee neefjes en nichtjes te logeren gevraagd, omdat zij ze in jaren niet gezien had.

schrok wakker. Het wilde meteen beginnen te lopen, maar Kobus zei: „Hóóó! De kinders moeten nog instappen.” Zij klommen achter in het wiegelende koetsje en de oude man slaagde erin kreunend op de bok te klauteren. Toen riep hij: „Hort! De kinders zitten erin,” en Lizebertha begon langzaam de ene poot voor de andere te zetten, alsof alles een beetje vastgeroest zat. De kinderen juichten om de sensatie en vertelden elkaar onderweg alle nieuwtjes over hun ouders en over de treinreis. Kobus mende zwijgend het oude paard; dat kostte hem heel weinig moeite, want het beest kon de weg wel dromen. Bijna een uur lang sjokte het beest voort in dezelfde langzame tred. Toen wees Kobus met zijn zweep naar de verte.

„Het kasteel!” zei hij trots. De vier

„Ik verveel me dood!” zei Bob de volgende dag. Zij zaten met hun vieren in de stijfdeftige salon en de regen kletterde tegen de glas-in-loodramen. De oude dames deden hun middagdutje en Kobus was in de keuken bezig. Na één dag was de aardigheid er al af voor de kinderen. Zij waren om acht uur naar bed gestuurd, elk in een grote, sombere kamer met antieke meubelen en een petroleumlamp. „Maar thuis gaan wij pas om tien uur naar bed!” had Leo geprotesteerd. Doch oma was onverbiddeijk. 's Avonds om acht uur sloot Kobus de kasteelpoort en daarna hoorde iedereen te gaan slapen. 's Morgens om half zeven blies hij op zijn koperen hoorn en dan moest je opstaan. Acht uur ontbijt met oma en juffrouw Hissebis, negen uur morgenwandelingetje in de tuin van het

De schat in de toren

door Harry van Batenburg

Zo reisden Bep en Bob op een regenachtige morgen naar Boxtel. Op het station aldaar aangekomen zagen ze een zeer oud mannetje op zich afkomen. Dat kon alleen Kobus zijn, de tuinman-koetsier van oma Grosfeld. Kobus was nog ouder dan zij verwacht hadden. Hij liep moeizaam op zeer kromme benen en hij droeg een lange, zwarte koetsiersjas, met slippen die bijna tot zijn hielen kwamen. Hij droeg een zwartzijden hoge hoed. Die nam hij af toen hij het tweetal begroette, en zij zagen dat hij geen haartje meer op zijn hoofd had.

„Jullie zijn het!” sprak hij trots. „Kan nooit missen; mevrouw heeft het portret meegegeven.” En hij toonde Bep en Bob een foto, waar ze samen op stonden. De oude man wees op zijn blikkerend brilletje. „Goeie ogen,” lachte hij, „mankeert nog niks aan! De anderen zitten al in de sjees.” Hij nam zonder verdere uitleg hun koffertjes over en liep naar de uitgang. Bep en Bob volgden hem op de voet.

Voor het station stond het oudste rijtuigje dat zij ooit gezien hadden, een gammel zwart wagentje op hoge, dunne wielen met rubberbanden. Alles was zeker oud op het kasteeltje, want voor de sjees stond een paard dat bijna door zijn poten zakte en de kop treurig liet hangen.

„Ha die Bep! . . . Hallo, Bob!” juichten Leo en Fientje, die al in de sjees zaten. „Goeie reis gehad? Lollig, hè, die ouwe brik? Zouden we er niet dóórzakken?”

„Niks! niks!” kefte Kobus beledigd, „de sjees is honderd jaar en kan nóg honderd jaar mee, nietwaar, Lizebertha?” Hij klopte het paard op de nek en het beest

bogen zich nieuwsgierig uit het koetsje en toen zagen zij het. Tegen de achtergrond van een dicht bos tekende zich een verval- len landhuis af, met twee torens op de hoeken en een ophaalbrug voor de hoofdingang. Die brug was zeker een grap van de man die het kasteeltje had laten bouwen, want hij diende nergens toe; er was niet eens een gracht om het huis. . . Ook oude Kobus hield van grapjes. Toen zij de brug over reden, nam hij een koperen posthoorn die naast hem op de bok lag en blies erop dat het schetterde. Op dat feestelijk geluid kwamen twee oude dames naar buiten gedribbeld, die onder opgewonden kreetjes de kinderen verwelkomden. De ene steunde op een stok; dat was oma Grosfeld, de kasteelvrouwe. De andere liep op vilten pantoffels en stelde zich voor als juffrouw Hissebis. De kinderen probeerden eerlijk om niet te lachen, maar het was zo'n lollig stel, die twee oude dames met hun verrukte kreetjes, en de plechtige Kobus, die stram in de houding stond en opnieuw de hoorn begon te blazen toen zij de stenen trappen opgingen naar het bordes. Zij mochten niet eens zelf hun koffertjes naar binnen dragen; voor alles zorgde Kobus, die tuinman, huisknecht, koetsier en kok bleek te zijn. De oude dametjes deden niets dan lachen, praten en kreetjes sla- ken. Zij zaten met de neefjes en nichtjes bij het open haardvuur en vroegen hon- derd uit over de familie. Zij presenteerden koekjes en dronken thee uit dunne porseleinen kopjes, tot Kobus — nu in rode livrei met gouden biezen — het eten kwam opdienen.

kasteel, tien uur koffie met koekjes in de „ridderzaal”, waar nooit een ridder was geweest. Zo was de hele dag volgens een nauwkeurig schema ingedeeld en de oude dames dachten nog dat de kinderen het plezierig vonden ook! . . . 's Middags van twee tot vier deden oma en juffrouw Hissebis hun middagdutje. Dan waren de vier dus een paar uurtjes aan hun lot overgelaten, maar omdat het zo hard regende, moesten zij in de salon blijven, die oma zo deftig de „ridderzaal” noemde.

„Ik verveel me al even erg,” viel Leo zijn neef bij. „Als ik geweten had dat het hier zo'n saaie boel zou zijn, was ik liever in Amsterdam gebleven!”

De meisjes dachten er al precies eender over. Zij hadden thuis vaak wat spottend horen praten over oma's kasteel, dat niet echt was, en over juffrouw Hissebis, die beweerde van adel te zijn, maar die even- min blauw bloed in de aderen had als oma. . . Thuis hadden de kinderen die verhalen leuk en opwindend gevonden. Zij hadden met ongeduld naar deze va- kantie uitgezien, maar nu zij zich hier zaten te vervelen in de schemerduistere salon, was de aardigheid eraf.

„En straks om acht uur al weer naar bed, in die akelige sombere slaapkamer!” huiverde Fientje.

Bep knikte peinzend. Zij had gehoopt met haar nichtje in één kamer te mogen slapen, maar er waren zoveel kille, mufte kamers in het huis, dat oma er niet over dacht die onbenut te laten.

„Was je niet bang van de slotgeest?” plaagde Leo haar. „Je weet toch dat ieder kasteel zijn slotgeest heeft? De een

„Hè, ja,” riepen de anderen in koor, „laten wij eens op onderzoek gaan!”

„Al kunnen wij er alleen maar verstoppertje op spelen,” vond Bep. „Alles is beter dan deze saaie ridderzaal!”

Zij slopen de gang op, zachtjes om oma en juffrouw Hissebis niet in hun middagdutje te storen, en probeerden alle deuren die ze tegenkwamen. Sommige voerden naar lege kamers, andere naar kasten en berghokken. Zij hadden nooit geweten dat het kasteeltje nog zo groot was.

„Hierheen!” riep Bob gedempt. Hij had een zware deur geopend aan het einde van de gang en daarachter lag een wenteltrap die naar de zolders voerde. Zij sloten behoedzaam de deur achter zich en slopen de trap op die kraakte van ouderdom. Op de zolder gekomen konden zij een kreet van opwinding nauwelijks onderdrukken. Er stonden allerlei oude meubelen en schilderijen, dik onder het stof en spinrag. Er waren ook halfvermolmden kisten en in een hoek stond zelfs een oude arreslee. Het leek er wel een verwaarloosd museum. De vroegere eigenaar van het kasteeltje had al die rommel zeker achtergelaten toen grootvader het gebouw kocht. En grootvader was al weer zo lang dood, dat geen van de kinderen hem ooit gekend had.

„Verstoppertje spelen!” juichte Leo. Maar de meisjes hadden er al geen zin

Daar heeft de meester het laatst op school nog over gehad.”

„En hier heb ik een boek over natuurkunde,” zei Bob, „de wormen hebben er de helft van opgegeten en het ruikt zo muf als oudbakken roggebrood.”

Alleen Fientje nam niet aan het gesprek deel. Zij had in de kist een dik schrift gevonden met een fraaie leren kaft en zij zat bij het grauwe licht van het dakraam ingespannen te lezen. *Dagboek van mejoffer Willemijntje Elsingha*, stond er in sierlijke krulletters op de eerste bladzijde en daarachter een datum: 1851... Gommenikkie, dacht Fientje, die mejoffer Elsingha is natuurlijk al lang dood en ik zit hier in haar dagboek te lezen. Eens even kijken hoe zo'n meisje honderd jaar geleden haar dagen doorbracht... Zij sloeg de ene bladzijde na de andere om, maar het handschrift was moeilijk te lezen en naar wat zij ervan begreep, had die mejoffer Elsingha hier maar een saai leven gehad. Ze bleek ook helemaal geen meisje van Fientjes leeftijd te zijn geweest, tenminste, niet toen ze het dagboek schreef, want halverwege het boek stond te lezen: *De achtthende van Louwmaand... op heeden 63 jaar geworden en wreed geplaagd door de rimmietiek... Voel mij zo langer zo meer eenzaam in dit leven staan...*

Met een zucht sloeg Fientje het boek dicht. Toch zielig, dacht ze, zo'n eenzame oude vrouw. Misschien heeft ze hier heel alleen in dit huis geleefd, want ze schrijft nergens over haar familie...

„Hee, wat zit jij te suffen!” zei Bep verbaasd. Zij waren zo druk bezig geweest met het doorsnuffelen van de boekenkist, dat ze niet op Fientje gelet hadden. Nu keken ze opeens alle drie naar haar en Fientje vertelde wat ze gevonden had. Het dagboek ging van hand tot hand.

„Dit is natuurlijk van de kasteelvrouw,” lachte Bob. „Misschien heeft haar vader dit landhuis wel laten bouwen. Dat moet een heel rijke kerel geweest zijn!”

„Rijk?” kreet Leo, die juist het boek opeen van de laatste bladzijden opensloeg. „Maar die mejoffer Willemijntje was óók schatrijk. Hier, moeten jullie eens lezen wat hier staat. Gommenikkie, er ligt hier een schat begraven...”

Opgewonden verdrongen de anderen zich rond hem en lazen over zijn schouder mee. Warempel, Leo had gelijk. Het stond er duidelijk: *Op heeden, de zevende van Sprockelmaand in het jaar 1854, heb ik de schat begraven in den tooren, onder de roode plavuyzen...*

„Een schat! Een begraven schat!” juichte Bob en hij danste op de zolder rond als een Indiaan rond zijn krijgsvuur. Zijn enthousiasme sloeg over op de anderen en ze gingen tekeer alsof ze de schat al gevonden hadden.

of andere roofridder, die 's nachts komt spoken... ”

Doch de meisjes lachten hem uit.

„Als hier nooit echte ridders geweest zijn, kunnen zij ook niet komen spoken,” zei Bep. „Ik vind het alleen akelig, dat wij zo vroeg naar bed moeten; precies alsof wij kleine kinderen zijn.”

Bob stond voor het raam, waartegen de regen kletterde. Hij keek peinzend over de binnenplaats en naar het hoge dak van de linkervleugel... „Er moeten hier geweldige zolders zijn,” zei hij. „Wat zouden we daar heerlijk op kunnen spelen!”

meer in; die waren veel te nieuwsgierig naar wat er allemaal in de kisten zou zitten, die rechts en links over de zolder verspreid stonden. Dat viel bitter tegen. Zij waren alle leeg, op één na, die in de uiterste hoek onder een dakraam stond. Die ene kist zat vol oude boeken en al gauw zaten de vier speurneuzen erbij neergehurkt en bladerden de boeken door.

„Saaie kost!” zei Leo ontevreden. „Haast allemaal studieboeken en zo oud dat je ze amper lezen kunt!”

„Ik heb hier een dichtbundel!” lachte Bep. „gedichten van Vader Cats...”

1'ervolg op bladzijde 26

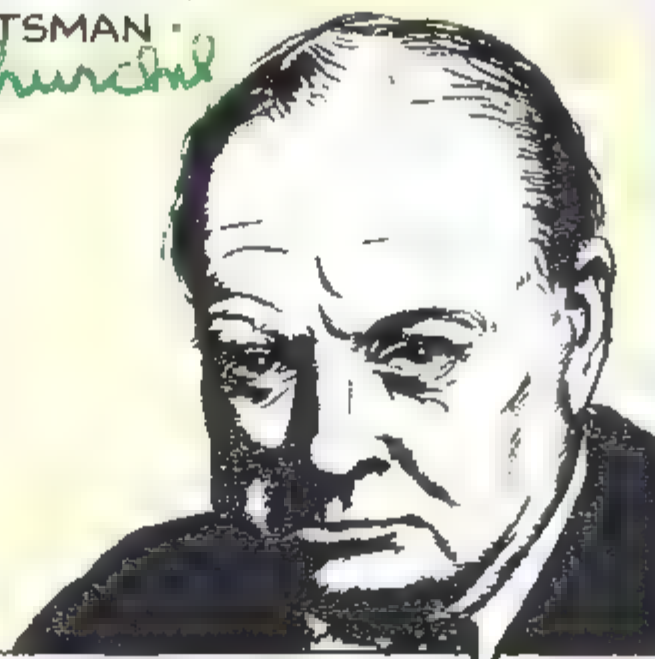
BILLIE TURF, het dikste studentje ter wereld

Wereld-quiz

1 DEZE BEROEMDE STAATSMAN IS... *Churchill*

2 DEZE OPVALLENDE KERK STAAT IN DE STAD... *Moskou*

3 DIT IS EEN MATADOR
CARGADOOR
STURADOOR
GLADIATOR

4 DIT IS *de Caribische*

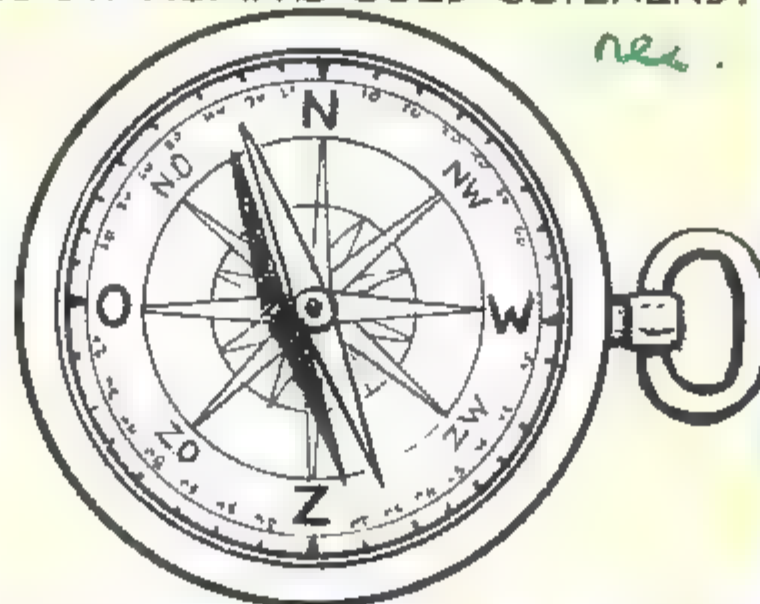

HET WORDT BEGRENSD DOOR DE *stille* OCEAAN EN DE *Atlantische* OCEAAN.

5 DIT LICHAAMSDDEELTJE HOORT THUIS IN HET... *oor*

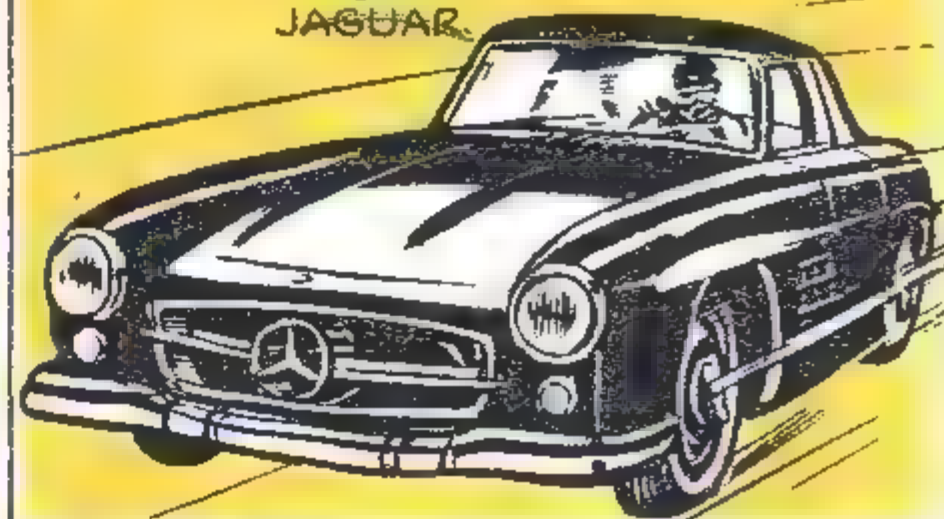

6 IS DIT KOMPAS GOED GETEKEND? *nee*

7 DIT IS EEN FERRARI
LANGIA
MERCEDES
JAGUAR

BULTERS

8 WIE IS DEZE GELIEFDE VORSTIN? *Fabiola*

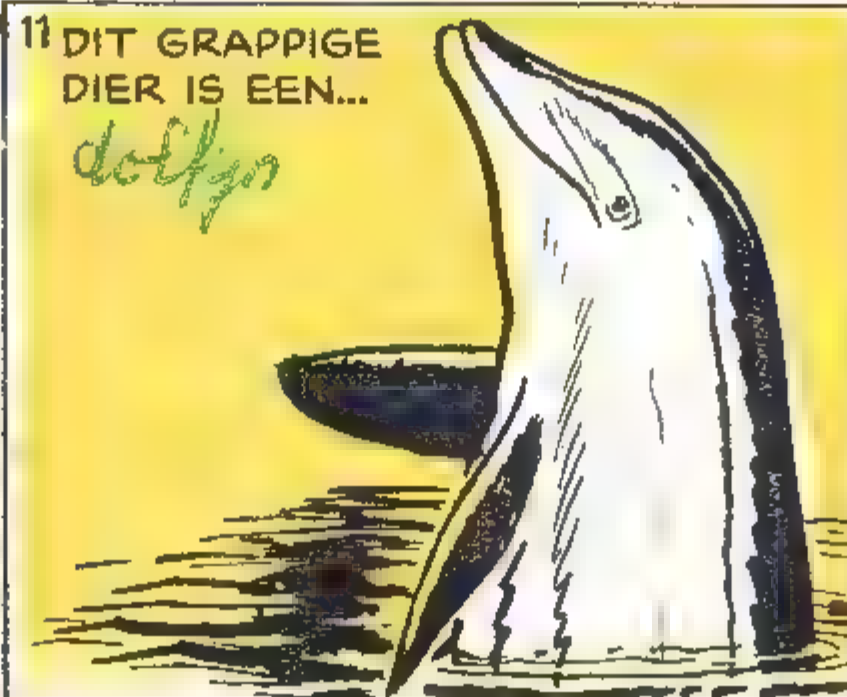
9 A WIL LINKSAF, B WIL RECHTDOOR. WIE HEEFT VOORRANG?

10

DIT IS EEN VREEMDE VIOOL. WAAROM?

11 DIT GRAPPIGE DIER IS EEN... *dolfin*

12 WELKE MUZIEKINSTRUMENTEN ZIJN HIER GETEKEND?

het heeft maar 2 snaren

ANTWOORDEN OP BLADZIJDE 30

kaarten van filmsterren en ansichtkaarten. • Annie Joosen (16), Ploegstraat 64, Breda, wil corresponderen met een meisje of jongen tussen vijftien en achttien jaar in Nederland of daarbuiten. • Koba de Boer (15), Rotanstraat 35, Noordwolde (Fr.) en Klaasje de Vries (15), Pitrietstraat 21, Noordwolde (Fr.), willen graag corresponderen met twee meisjes of jongens tussen vijftien en zeventien jaar uit Nederland of buitenland. • Thea Zwagerman (14), Prunusstraat 36, Den Helder, wil corresponderen met een meisje of jongen van veertien of vijftien jaar. • Carli Slotboom (13), Berkelkade 20, Zutphen, zoekt correspondentie met een jongen of meisje van zijn (Carli is een jongen) leeftijd. Hij of zij moet een bewonderaar zijn van zangers als Mario Lanza, Richard Tauber, Joseph Schmidt. Carli's hobby's: tekenen,

Onze correspondentie- en ruilrubriek

Riet den Ouden (15), Prestopad 5A, Pernis, wil corresponderen met een meisje of een jongen van vijftien of zestien jaar. • Els Schenkelaars (14), Sint-Jorisstraat 21, Eindhoven, wil corresponderen met een jongen of meisje in binnen- of buitenland tussen vijftien en zeventien jaar. • Jan Merks (14), Kanaalstraat 41, Son (N.-Br.), wil corresponderen met een jongen of meisje van dertien of veertien jaar. Jan verzamelt postzegels (Nederland, België en Denemarken), lucifermerken en sigarebandjes. • Brenda Holla (14), Sint-Martinusstraat 17, Gennepe (L.), zoekt een correspondentievriendin van haar leeftijd, liefst uit Nijmegen of omgeving. • Dorothee Kraanen (14), 't Zand 22, Amersfoort, wil corresponderen met een meisje of jongen van haar leeftijd. • Ria Wijnen (13), Kloosterstraat 11, Meers, Post Stein (L.), zoekt een correspondentievriendin. Ze mag niet ouder zijn dan veertien jaar. • Albert van Bart (14), Gordelweg 204c, Rotterdam-4, wil corresponderen met een jongen van veertien jaar uit de Randstad Holland. Alberts hobby is voetballen. • Dora Otten (12), Anthony van Dijkstraat 17, Helmond, zoekt een correspondentievriendin van twaalf jaar, liefst uit Zuid-Limburg. Dora verzamelt

zingen, reizen en trekken (liefst per fiets). • Ellie Peeters (12), Woonoord Tengelroy bij Weert, wil corresponderen met een meisje of jongen van haar leeftijd. • Jos de Turck (16), Broekseweg 200, Eindhoven, wil corresponderen met een meisje tussen vijftien en zeventien jaar, wonend in Zuid-Limburg of langs de grens tussen Nederland en België. • Ria Geerings, Slagerstraat 38, Eindhoven, wil corresponderen met een Nederlandse jongen. • Margo Vermeulen (14), Steenen Camer 52, De Bilt (Utr.), zoekt een correspondentievriendin van haar leeftijd. • Rob van Knotsenburg, Klaaswaalsestraat 13A, Schiedam-Zuid, wil corresponderen met een meisje in België (Vlaamstalig) van zeventien of achttien jaar, liefst uit de Ardennen. • Han Geertsen (16), Groenewoudseweg 232, Nijmegen, wil corresponderen met een meisje van zijn leeftijd. • Mary Slingerland (14), Emmastraat 10, Hillegom, wil corresponderen met een meisje of jongen, liefst uit het buitenland (talen: Frans, Duits of Engels). Mary verzamelt suikerzakjes. • Gerrit van der Werff, F31, Oosterwijtwerd, Post Appingedam (Gron.), spaart suikerzakjes, lucifermerken, postzegels en sigarebandjes. Wie wil er met hem ruilen?

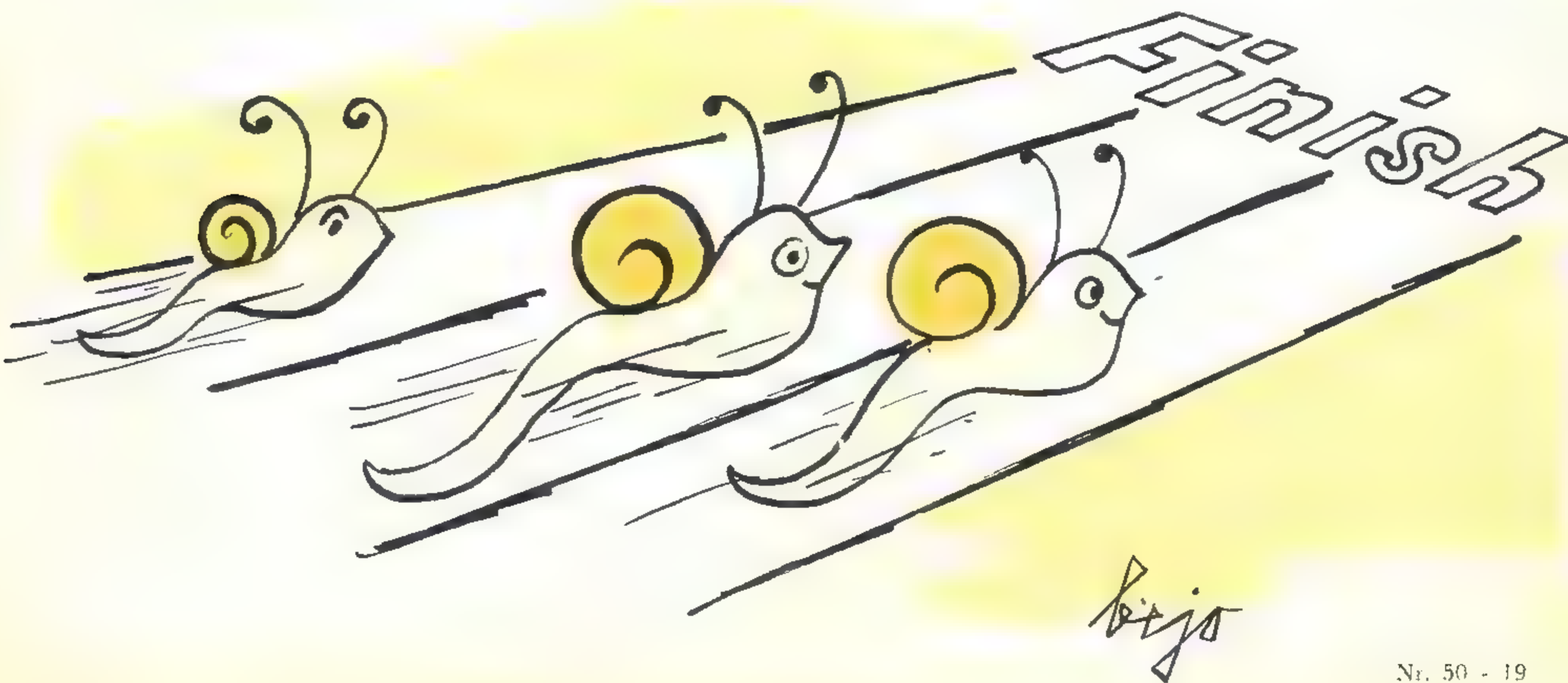
Bericht voor puzzelaars

Nog steeds krijgen we van onze lezers en lezeressen enorm veel zelfgemaakte puzzels toegestuurd. Helaas kunnen we die niet allemaal in SJORS opnemen; dan zou ons blad elke week minstens tweemaal zo dik moeten zijn. Om iedereen toch een eerlijke kans te geven houden we op gezette tijden een loting, waarbij wordt uitgemaakt welke puzzels voor plaatsing in aanmerking komen en welke niet.

ALS JE OM CORRESPONDENTIE- OF RUILADRESSEN VRAAGT, moet je er wel aan denken, dat het je plicht is alle brieven, die je daarop ontvangt, te beantwoorden, ook degene waar je niet verder op in wilt gaan. Natuurlijk kun je deze laatste met een kort berichtje afhandelen, maar je dient in elk geval iets van je te laten horen. Alleen als je daartoe door de een of andere dwingende omstandigheid niet in staat bent, kun je die brieven aan ons doorsturen; wij zorgen dan voor verdere behandeling. We hebben dit in SJORS nr. 39, bij de start van deze rubriek, ook al gezegd, maar het blijkt nodig te zijn dat we het nog eens herhalen.

Actie ten bate van Unicef

Fenneke Heupers en Tillie Nijon, Duindoornlaan 30, Haarlem, willen graag iets doen voor Unicef (het kinderfonds van de Verenigde Naties). Ze hebben daarom een wedstrijd uitgeschreven, waaraan kan worden deelgenomen door kinderen van acht tot vijftien jaar. De opgave is een tekening, gedicht of opstel te maken (vrij onderwerp). Inzendingen (aan bovenstaand adres) moeten vergezeld gaan van een ongebruikte postzegel van vijftientig cent. Graag duidelijke opgave van naam, adres en leeftijd. Opstellen mogen niet minder dan twee kantjes en niet meer dan zestien kantjes beslaan. De inzendingstermijn sluit op 19 januari aanstaande. De door de jury aan te wijzen winnaars ontvangen een aardige verrassing.

Caroline

speurt naar misdaad

12

KORTE INHOUD: *Jane, Derek en Robin Lester willen van hun gespaarde geld in een naburige stad een verjaarscadeau gaan kopen voor hun moeder. Helaas kunnen Jane en Derek niet mee en dus gaat Robin alleen. In een kleine juwelierszaak koopt hij een broche, die de kinderen de volgende dag aan hun moeder cadeau geven. Twee weken later beweert een dame, lady Sudderley, dat de broche die mevrouw Lester draagt haar eigendom is; ze zou hem verloren hebben. Samen met haar rijden Robin en zijn moeder naar de winkel, waar Robin de broche gekocht heeft. De winkelier beweert dat hij Robin nooit eerder gezien heeft. Deze moet de broche aan lady Sudderley afstaan. Op een wandeling ontmoeten de kinderen Caroline Bland, de dochter van lady Sudderley, aan wie ze de geschiedenis van de broche vertellen. De dag daarna gaan Caroline en Jane naar de juwelierswinkel, waar ze het bewijs geleverd krijgen dat de man weleens gestolen goed koopt. Jane en Robin maken samen met Caroline een uitstapje naar Londen en schaduwen daarbij de man uit de juwelierswinkel, meneer Smith.*

Derek had de hele ochtend doorgebracht op de kippenfarm, waar hij Jim had geholpen met het bouwen van een nieuwe schuur, waarvan de delen pasklaar

door de fabriek waren geleverd. Volgens de advertentie van de leverancier was de opbouw een „kwestie van enkele uren“, maar in de praktijk klopte dit niet. Het grote aantal onderdelen eiste een nauwkeurigheid en een berekening, die meer dan enkele uren in beslag namen. Toen bovendien bleek dat zij enige schotten op de verkeerde plaats hadden bevestigd, zodat eender wanden weer moest worden gesloopt, scheen zelfs Jim ontmoedigd en hij verklaarde er voor die dag genoeg van te hebben.

Het was door deze tegenslag dat Derek in niet bijster opgewekte stemming naar Whitefields terugging. Toen hij daar door Caroline werd opgebeld met haar geheimzinnig, maar dringend verzoek, viel dit bij hem in goede aarde. Een beetje detective-werk leek interessant en kon de rest van de dag nog goedmaken. Hij nam de volgende bus naar Mayford en wandelde naar het station.

De trein uit Londen rolde eindelijk binnen, stopte een paar minuten en vertrok dan weer. Zeven of acht reizigers kwamen door de uitgang naar buiten en het viel Derek niet moeilijk uit te maken wie van hen meneer Smith was. Het moest de kleine, tamelijk gezette man zijn, gekleed

in een grijs kostuum en zwarte hoed, die een bol staande aktentas onder de arm hield geklemd. Niemand anders beantwoordde aan de beschrijving, welke Caroline had gegeven van de man, naar wie hij moest uitzien.

Meneer Smith liep met vlugge passen in de richting van de Hogeweg. Het viel Derek op dat zijn gezicht een uitdrukking van ongerustheid toonde; ook keek hij af en toe scherp om zich heen alsof hij naar iemand uitkeek. Toen hij een eindje weg was, ging Derek achter hem aan.

Op de Hogeweg was het minder druk dan gewoonlijk, zodat Derek vrij ver achter meneer Smith moest blijven om te voorkomen dat hij werd opgemerkt. Hij zag de man de Kapelstraat inslaan en bereikte de hoek juist op tijd om hem in zijn winkel te zien verdwijnen. Derek wachtte een ogenblik en liep dan eveneens de nauwe straat in. Bij de winkel gekomen zag hij een flauwe glans achter het raam, alsof het elektrisch licht in de zaak was aangedraaid. Nu hij hier toch was, be kroop hem de lust naar binnen te kijken, maar de houten blinden, die een groot gedeelte van de uitstalkast afsloten, waren te hoog. Het luik voor de deur was echter iets smaller dan de ruit en links en rechts

scheen een smalle streep licht uit de winkel naar buiten.

Derek wierp een vlugge blik in de straat; er was niemand te zien. Hij bukte zich en drukte één oog tegen het glas op een plaats waar het luik de meeste ruimte liet. Het bleek echter dat hij op deze wijze maar een klein gedeelte van de winkelruimte kon overzien. Hij richtte zich op en probeerde op een hoger punt door de ruit te kijken. Op dit moment hoorde hij in het huis een stem, gedempt, maar toch verstaanbaar. Het geluid kwam door de openstaande klep van een brievenbus, die rechtop in de zijkant van de deur was aangebracht. Heel voorzichtig duwde hij met een vinger de klep verder open en bracht zijn oor zo dicht mogelijk bij de opening. De woorden klonken thans duidelijker

„... klets niet; het is geen inbeelding van me,” hoorde hij een mannenstem op woedende toon zeggen. „Ik had dat gevoel al direct toen ik in Londen aankwam en na mijn bezoek aan het tweede adres was ik er zeker van.” Enige ogenblikken was het stil en Derek begreep dat hij een telefoongesprek afluisterde. De stem klonk opnieuw. „Nee, ik heb niemand werkelijk gezien, Phil, maar ik had het gevoel. . . En als ik dat krijg — ik weet het uit ervaring — is het niet zonder reden. Er is iets mis. Ik weet niet of iemand een fout heeft gemaakt, maar één ding staat vast en ik zeg het je bij deze: ik houd de spullen hier niet onder mijn berusting. Beslist niet. Zo is trouwens ook altijd de afspraak geweest. Dit is de tweede keer dat ons de schrik op het lijf wordt gejaagd en. . . Hè? Wat? . . . Ja, ik weet het: de vorige maal was het loos alarm, maar nu is daar geen sprake van. Ik neem hier in Mayford geen risico met mijn naam. Die is goed en dat betekent een groot voordeel, zowel voor mij als voor de anderen. Luister nu goed. Je kent „Het Wapen van Trent” aan de weg naar Blatchley? Die herberg ligt daar nogal afgelegen. . . Ben je daar al eens geweest? Mooi. Welnu, tweehonderd meter verder is een smalle dwarsweg, rechts, komend uit jouw richting. Ga die weg af tot je even voorbij een bocht aan een hek komt, een wit hek met vijf dwarsbalken. Daar ben ik ook, om precies zes uur. Wat? . . . Is dat te vroeg voor je? Zeven uur dan. Afgesproken. Ik reken er absoluut op dat je komt. Tot vanavond.”

De hoorn werd blijkbaar opgehangen, want er klonk een korte tik. Derek liet vlug en geluidloos de klep van de brievenbus terugvallen, deed een stap achteruit en keek weer naar links en naar rechts. De straat lag nog verlaten en hij hoopte dat niemand hem had gezien terwijl hij luisterde. Een moment later werd het licht in de winkel uitgedraaid en hij hoorde geen teken van leven meer, zodat hij aannam dat meneer Smith een andere kamer was binnengegaan. Derek was er nu van overtuigd dat de verdenkingen van Caroline ten opzichte van de juwelier niet onge-

grond waren. In gedachten liep hij terug naar de Hogeweg om daar op de bus te stappen.

Hij moest lang wachten aan de halte en toen de bus naar Tedham Green eindelijk verscheen, zag hij tot zijn verbazing Jane, Caroline en Robin erin zitten.

„Hallo,” groette hij, nadat hij was ingestapt en naast zijn broertje gaan zitten. „Ik had jullie niet zo vlug terug verwacht.”

„Onze trein vertrok drie kwartier na de vorige,” verklaarde Jane.

„We zijn tenslotte niet naar mijn grootmoeder geweest,” voegde Caroline eraan toe. „Ik heb haar huis opgebeld en de huishoudster vertelde me dat ze in Torquay bij mijn tante logeerde. En dus zijn we regelrecht teruggegaan.” Ze kwam

dicht bij Derek staan. „Heb je succes gehad vanmiddag? Ben je. . . eh. . . iets te weten gekomen?”

„O ja, meer zelfs dan ik had verwacht. Het zal je wel interesseren. Ga je met ons mee naar huis?”

„Ja, graag.”

Tedham Green kwam in zicht, zij stapten uit de bus en wandelden verder naar Whitefields.

Toen Caroline onderweg van Derek het verhaal van de gebeurtenissen in Mayford had gehoord, werd ze ongewoon stil en in haar ogen verscheen een uitdrukking van verlangen.

„O, had ik maar een fiets!” barstte ze eindelijk los. „Ik ken die weg en ik weet waar dat hek staat. Ik heb in die buurt op

*Derek moest vrij ver
achter meneer
Smith blijven
om te voorkomen
dat hij
werd opgemerkt.*

Brownie gereden. Maar zelfs als ik dadelijk naar huis ging en Brownie opzadelde, zou ik er niet op tijd kunnen zijn. Oh, ik wou dat ik achttien was en mijn rijbewijs had, dan ging ik met de wagen."

"Ik heb een fiets," liet Derek zich onwillekeurig ontvallen. „De anderen niet."

De ogen van Caroline begonnen te glinsteren. „Zou je me die willen lenen?"

"Nee," antwoordde Derek vlug en beslist. „Het is trouwens een te grote afstand om te fietsen en je zou pas ver over zevenen op die plek zijn. Je bent daar kilometers en kilometers van je eigen huis verwijderd. Je komt dan heel laat terug op Maybury Place en de familie Jacobs zou zich erg ongerust maken."

Op dat ogenblik klonk het rammelend lawaai van een naderende, kennelijk aftandse auto en even later kwam de vrachtwagen van Jim Parsons in zicht. Zodra Jim hen zag, stopte hij aan de kant van de weg en wachtte tot zij hem hadden bereikt. Dan riep hij naar Derek:

"Zal ik je eens wat vertellen? Fred Higgins kwam vanmiddag bij me op bezoek en hij zegt dat ik geen schuur mag bouwen zonder schriftelijke vergunning

van de gemeenteraad. We gaan maar niet verder met het werk vóór ik me heb overtuigd dat het waar is. Ik moet morgen naar Mayford en informeer dan meteen op het raadhuis. Een mens kan tegenwoordig geen spijker meer in een plank slaan zonder er eerst permissie voor aan te vragen. Wat een gehannes; het is om er een punthoofd van te krijgen."

Jim zweeg een moment om adem te halen. „Ik ga nu even met de vuile was naar tante Gert," vervolgde hij. „Ik had haar beloofd die vanmorgen te brengen, maar het is me glad door het hoofd gegaan."

Terwijl Jim sprak, had Caroline met gespannen belangstelling naar hem en de vrachtauto gekeken; in haar blauwe ogen verscheen een schittering, ze stootte Derek zacht met haar elleboog aan en fluisterde: „Wie is dat? Denk je dat hij ons naar die plek zou willen rijden?"

Derek gunde zich geen tijd haar vragen te beantwoorden; hij liep dichterbij de auto toe en zei: „Jim, zou je ons met je wagen naar een bepaalde plaats bij „Het Wapen van Trent" aan de weg naar Blatchley willen brengen? Ik bedoel nu meteen? We hebben een speciale reden om daarheen te gaan, maar ik heb geen tijd om het nu allemaal uit te leggen. Want als je het doet, moet het direct gebeuren."

Jim keek verbaasd en op zijn voorhoofd verscheen een frons; hij wierp een blik op de kleine groep, die aan de kant van de weg stond en ademloos op zijn antwoord wachtte. „Jullie zijn toch niet met een of ander dwaas kinderspel bezig, hè?" informeerde hij wantrouwend. „Want het is ruim twintig kilometer naar „Het Wapen van Trent" en ik voel er niets voor om tijd en benzine aan een flauwigheid te verspillen. Heb je algesproken iemand daar te ontmoeten?"

"Nee, dat niet bepaald; maar het is werkelijk belangrijk. En we betalen de benzine. Wil je het doen?"

Jim keek hem enige ogenblikken nadenkend aan. Dan knikte hij. „Goed, vooruit dan maar. Maar ik wil wel weten wat er aan de hand is. Het is duidelijk dat jullie iets in het schild voeren en als ik de indruk krijg dat het niet in de haak is, keer ik om en breng jullie regelrecht naar huis."

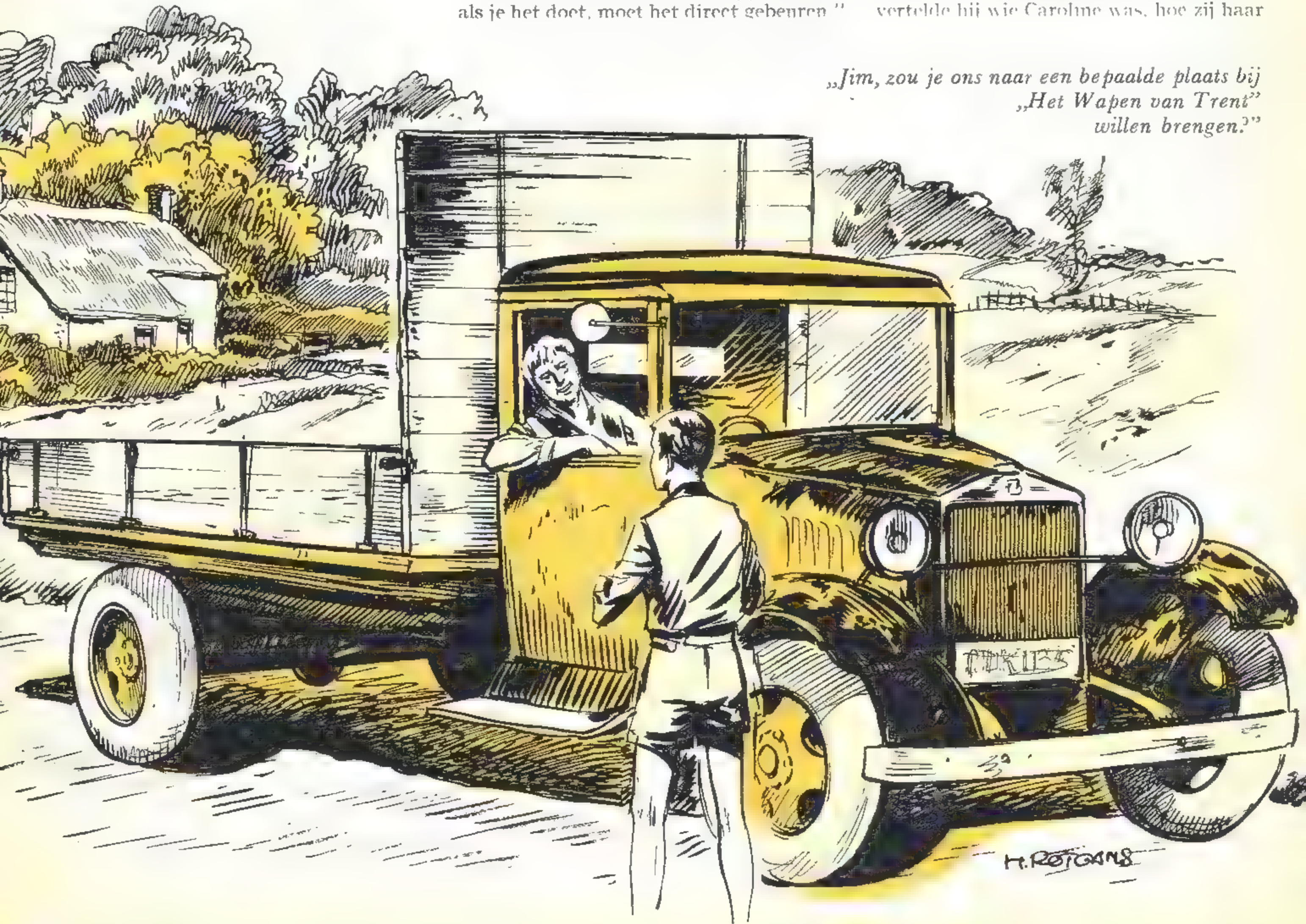
"Dank je. We zullen je onderweg alles vertellen." Derek wenkte de anderen en riep: „Kom, hij brengt er ons heen!"

Zij staken vlug de weg over en klommen in de auto

"Dank u wel, het is buitengewoon vriendelijk van u," zei Caroline.

Derek zat naast Jim en terwijl zij reden, vertelde hij wie Caroline was, hoe zij haar

„Jim, zou je ons naar een bepaalde plaats bij „Het Wapen van Trent" willen brengen?"

hadden leren kennen en eindigde met het verhaal van de gebeurtenissen, welke zich die dag hadden afgespeeld

Jim luisterde zonder hem te onderbreken of vragen te stellen. Toen Derek eindelijk zweeg, zei hij: „Ik moet toegeven dat er waarschijnlijk iets in zit. Ik bedoel: jullie schijnen gelijk te hebben met de veronderstelling dat die knaap, die Smith, zich met duistere zaakjes afgeeft. Maar wat precies denk je vanavond te kunnen doen? Welk nut heeft het om daarheen te gaan? Ik kan de wagen niet zo verbergen dat die kerels hem niet zien. Het lijkt me het beste dat ik op die dwarsweg dicht bij de bocht parker. Ik sla de motorkap omhoog en doe alsof ik bezig ben de motor te repareren en jij let op auto's die passeren. We mogen aannemen dat zij niet te voet komen. Als je vlug bent, kun je de nummers noteren. Ik zie op het moment niet in wat je daarmee bereikt, maar je kunt tenslotte nooit weten...”

Caroline schoof naar het voorste gedeelte van de wagen. „Het liefst,” zei ze, „zou ik mezelf verbergen binnen gehoorsafstand van die twee mannen. Dan komen we misschien iets bepaalds te weten.”

Jim schoot in een lach. „Mezelf verbergen binnen gehoorsafstand!” echode hij grinnikend. „Lieve kind, je hebt te veel detectiveverhalen gelezen. Je reinste Sherlock Holmes.”

„Er is niets grappigs aan,” zei Caroline verontwaardigd. „Ik verzeker u: als er dicht bij dat hek met de vijf dwarsbalken een plekje is waar ik me kan verbergen, dan dóé ik het. Misschien is er een heg of zo iets.”

Jim verhoogde de snelheid daar zij thans een lang, recht gedeelte van een rustige weg voor zich hadden.

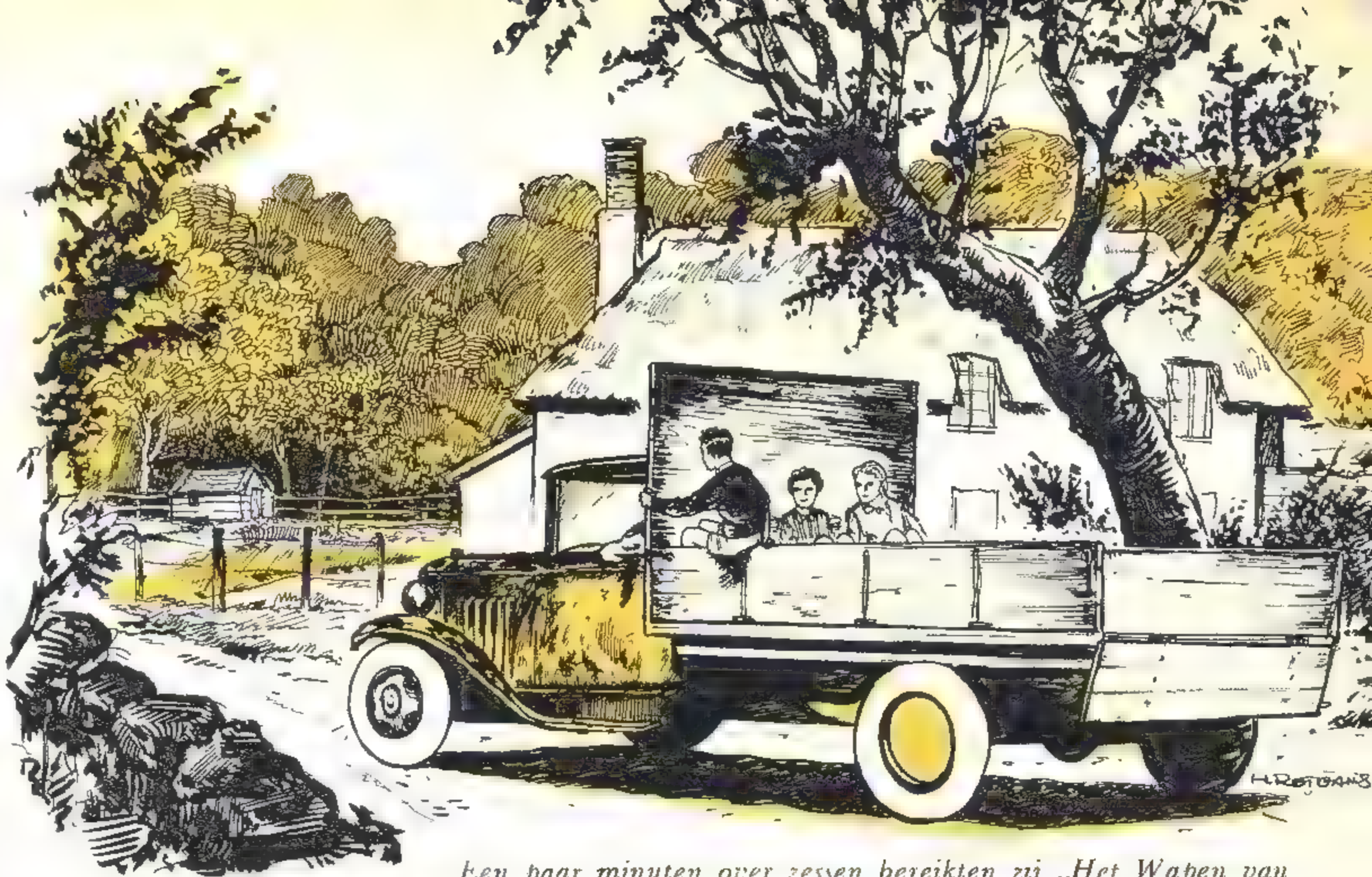
„Ja, en stel je voor dat zij je daar ontdekken! Als zij samenkomen om dingen te bespreken die het daglicht niet kunnen verdragen — en die indruk heb ik werkelijk — zullen de heren niet lief kijken, wanneer zij iemand vinden, die hen bespioneert.”

„Ik zal dan zeggen dat ik een liefhebster van de natuur ben en vogels bestudeer,” verklaarde Caroline

Als enig antwoord op deze opmerking haalde Jim lang en hoorbaar zijn neus op

Jane, die op de harde vloer van de wagen zat, verwisselde van plaats en koos zich als zitje de zak vuil wasgoed, die tenminste zachter aanvoelde

„Vergeet niet dat meneer Smith jou en

Een paar minuten over zessen bereikten zij „Het Wapen van Trent”.

mij en Robin van gezicht kent,” bracht ze Caroline in herinnering. „Derek is de enige van ons, die hij nooit heeft gezien.”

Caroline krabde zich achter het oor en knikte nadenkend

„Dat is waar,” gaf ze toe. „Derek, ga jij dan vogels bestuderen in de heg of de sloot of welke andere schuilgelegenheid er mag zijn.”

„Misschien zijn er mijlen in de omtrek geen heggen of sloten,” zei Derek.

„O ja, genoeg. Ik ben er al meer geweest,” was het antwoord van Caroline.

Jim keek op zijn horloge en verklaarde dat zij in elk geval tijd genoeg hadden om de omgeving van de plaats van samenkomen te verkennen vóór meneer Smith en zijn vriend arriveerden.

Het was een paar minuten over zessen toen zij „Het Wapen van Trent” bereikten, een alleenstaande herberg aan de hoofdweg. Zij reden door en kwamen aan de smalle dwarsweg, die meneer Smith in het telefoongesprek had beschreven. Jim stuurde de wagen erin en even later zagen zij het witte hek met de vijf dwarsbalken

„Wat heb ik gezegd? Overal heggen,” merkte Caroline triomfantelijk op.

„Vlak naast het hek zelfs een heel brede. Met een schuilplaats heb je geen moeilijkheid,” Derek.

Na twee of drie minuten bij het hek te hebben gestopt reed Jim langzaam verder tot waar, op een afstand van ongeveer honderd meter, een breed karrespoor van de weg afliep.

„Ik zal de wagen daar bij die bomen parkeren,” zei Jim, terwijl zij over de hobbelige grond hotsten. „Hij staat dan juist

voorbij een bocht en is van de weg af vrijwel onzichtbaar.”

Het plekje dat Jim had gekozen, was inderdaad zeer geschikt, want onder de laag hangende takken van de bomen ging de auto bijna geheel schuil.

„De rest van ons kan hier blijven,” zei Jim, terwijl hij weer op zijn horloge keek. „Het zal een lange wacht voor je worden, Derek, maar me dunkt dat je er verstandig aan doet nu al je schuilplaats te betrekken. Een van die kerels mocht eens vroeg komen. En als er herrie van komt, roep je ons natuurlijk.”

Derek liep langs het karrespoor de weg terug naar het hek. Hij klom erover en liet zijn ogen onderzoekend over de lage, brede heg gaan. Ze was slecht onderhouden en leek een dichte massa verward gegroeide takken en twijgen. Maar ze was uitstekend geschikt als luisterpost.

Derek trachtte zich voor te stellen wat er zou kunnen gebeuren. Het was te verwachten dat de mannen na aankomst eerst zouden rondkijken om zich te overtuigen dat zij alleen waren. Hij moest dus een schuilplaats hebben, die hem volkomen aan het oog onttrok, maar ook dicht genoeg bij het hek was om hun gesprek te kunnen volgen.

Tenslotte koos hij een punt ongeveer drie meter van het hek verwijderd en baande zich daar, langzaam kruipend, een weg door de dichte begroeiing, tot hij het midden had bereikt. Gelukkig was de grond droog, daar het sedert enige tijd niet had geregend, maar het was er ook stoffig en rijk aan insecten.

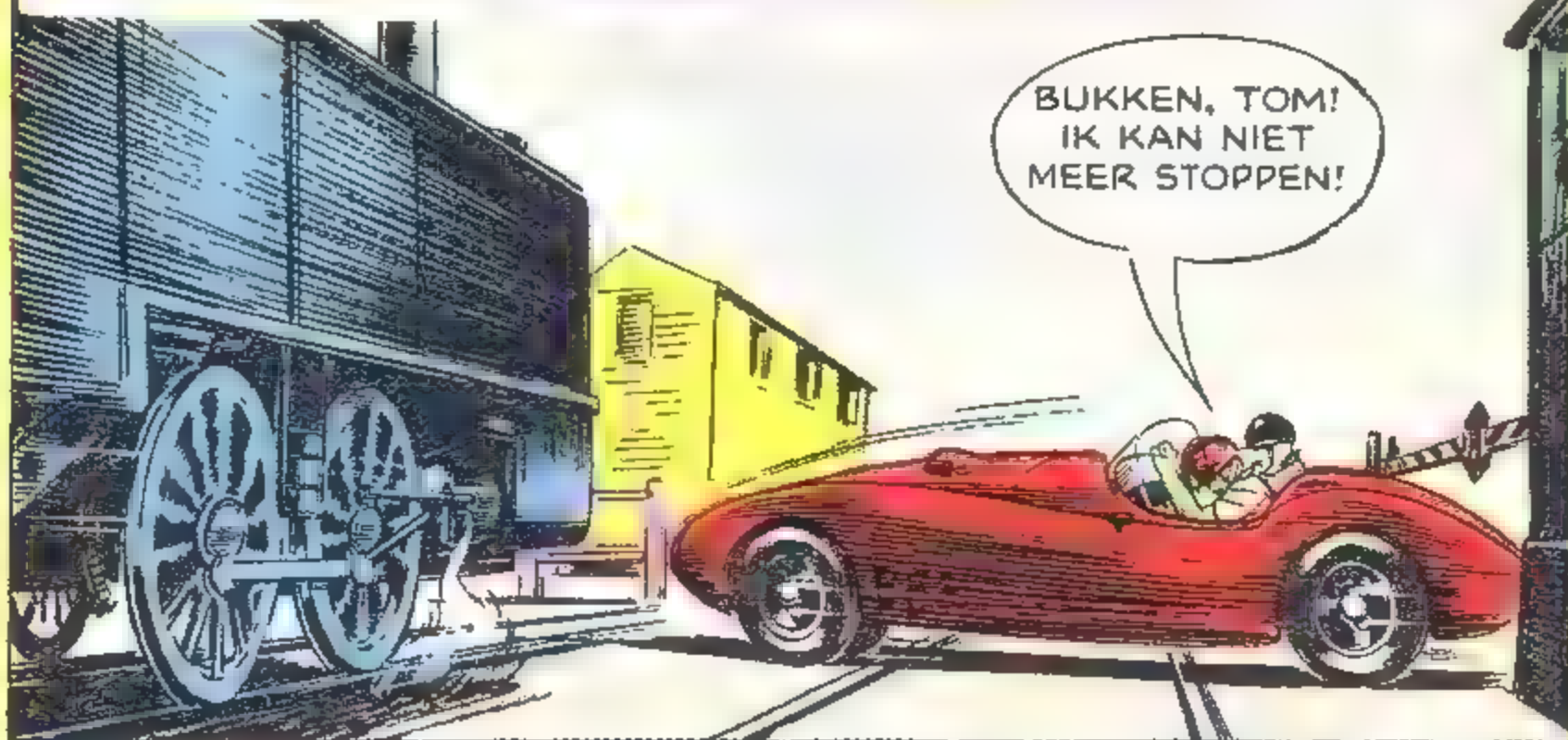
W O R D T V E R V O L G D

Ted en Tom en de monsterrace

TED RAWLEY EN TOM BOYCE DEDEN MEE AAN EEN INTERNATIONALE AUTO-RACE DOOR EUROPA EN AFRIKA. DOOR TOEDOEN VAN EEN ANDERE RENNER, BURT MALDON, EN VAN EEN ZEKERE MENEER EXE DREIGDEN DE VRIENDEN TE LAAT IN DE HAVEN AAN TE KOMEN, VANWAARUIT EEN SCHIP DE RACE-WAGENS NAAR AFRIKA ZOU VERVOEREN.

IN VOLLE VAART STOOF DE WAGEN OVER DE SPOORBAAN.

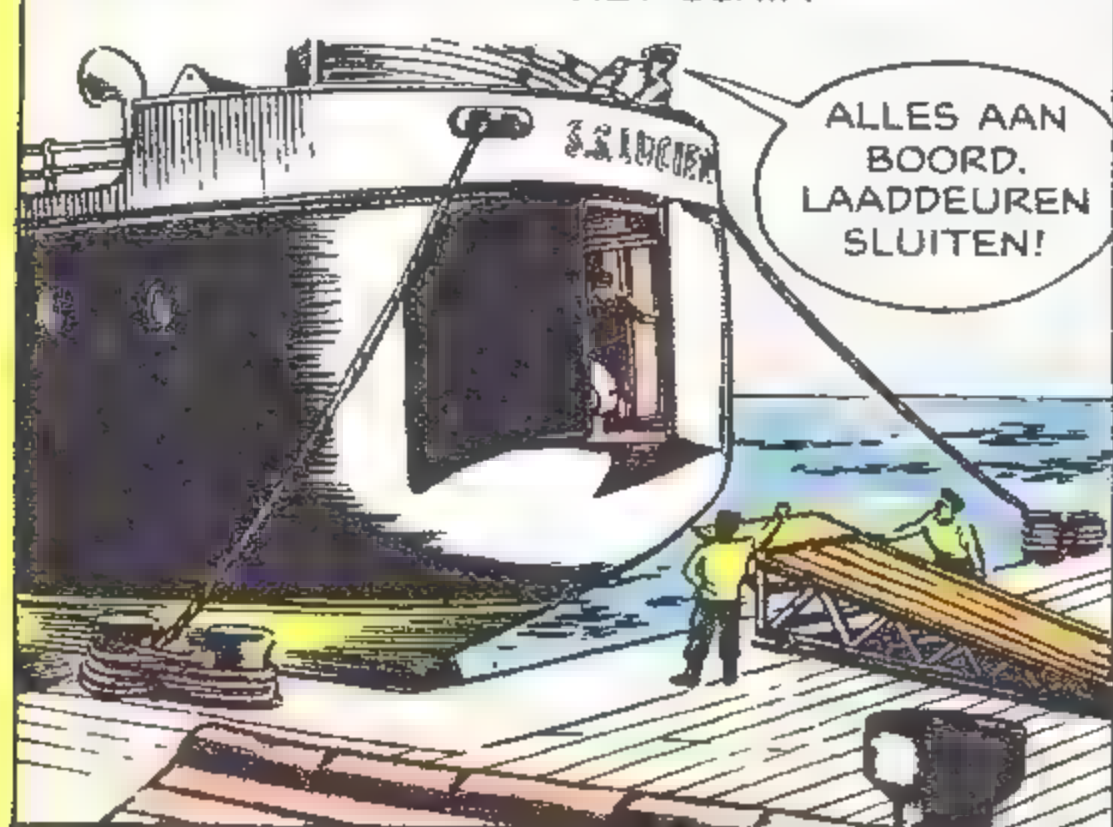
DE METEOR MISTE DE TREIN OP EEN HAAR NA.

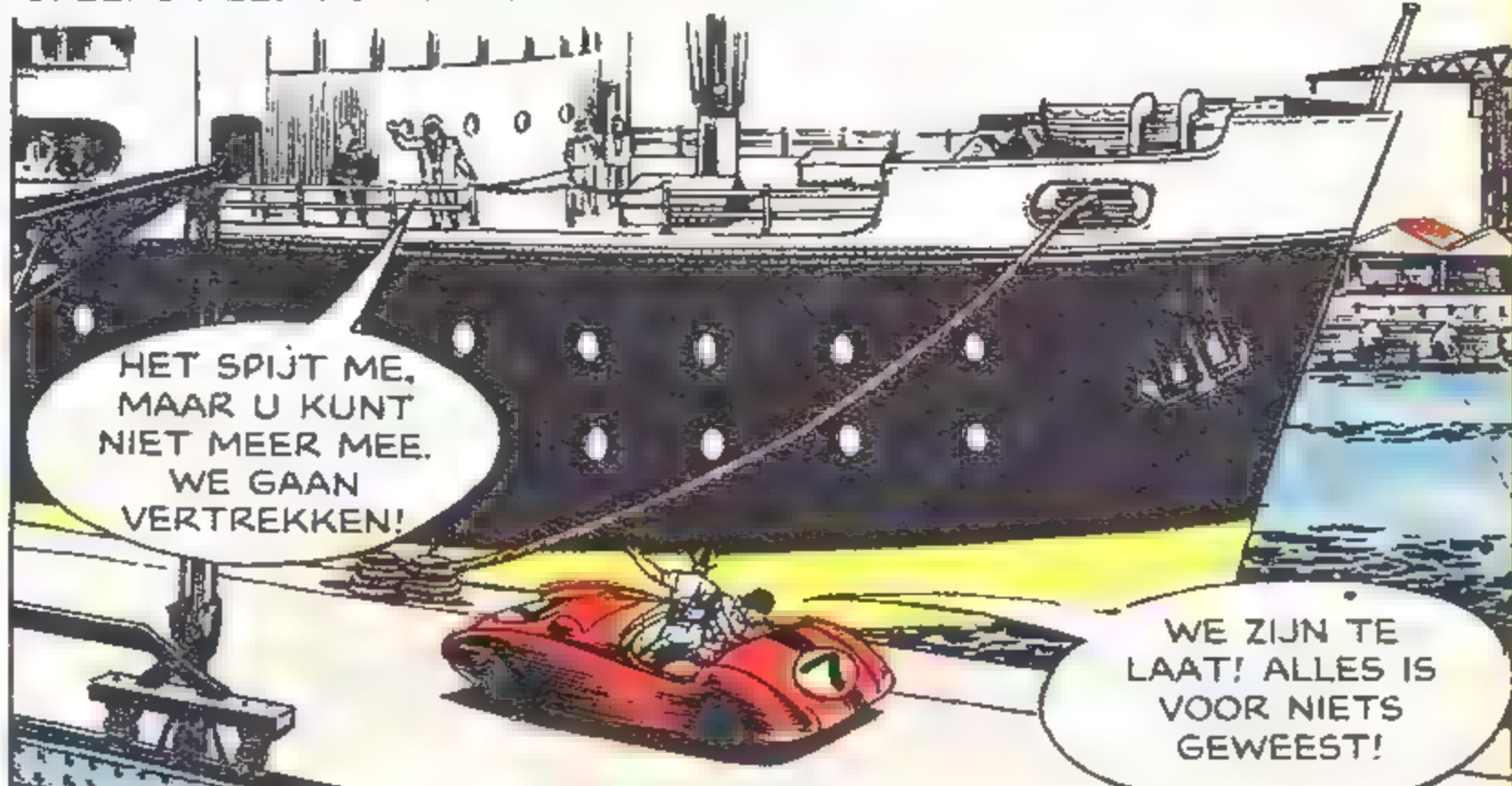
EVEN LATER...

INTUSSEN WAREN DE ANDERE WAGENS JUIST AAN BOORD VAN HET SCHIP.

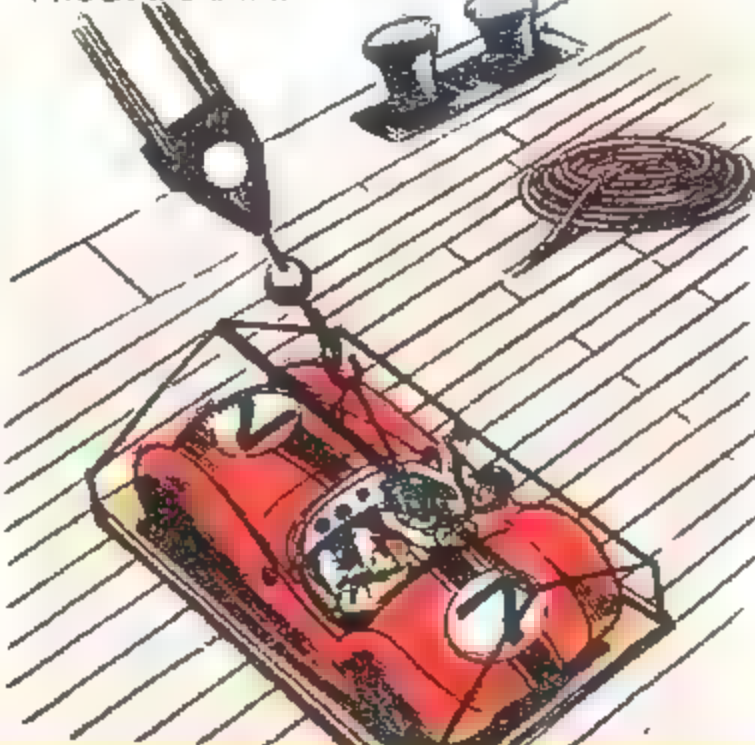
OPEENS REED DE METEOR DE KADE OP.

MAAR TED GAF DE MOED NIET OP.

VLUG REED TED ZIJN WAGEN OP HET LAAD-PLATEAU VAN EEN HIJSKRAAN.

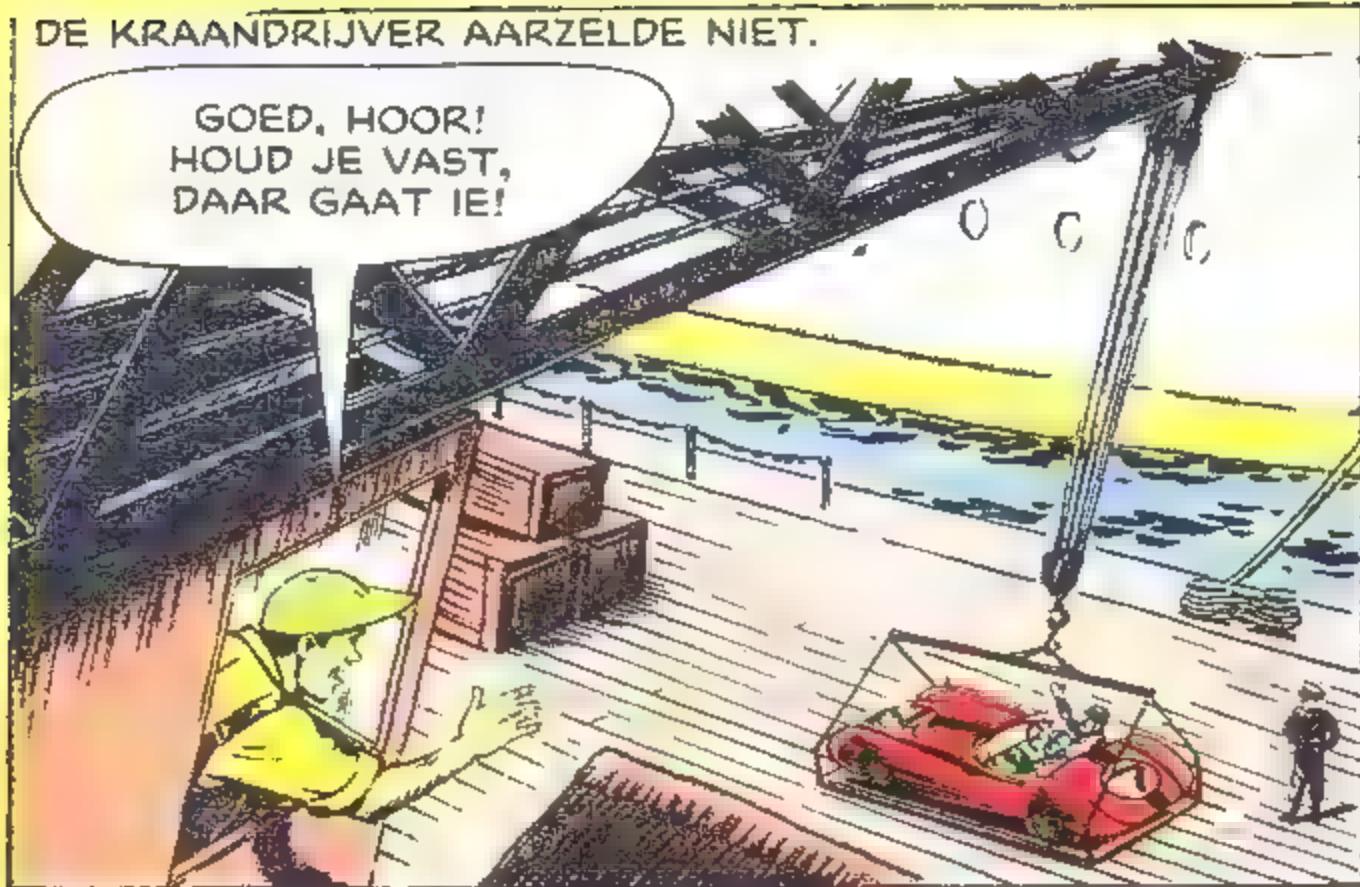
TOEN...

DE KRAANDRIJVER AARZELDE NIET.

GOED, HOOR!
HOUD JE VAST,
DAAR GAAT IE!

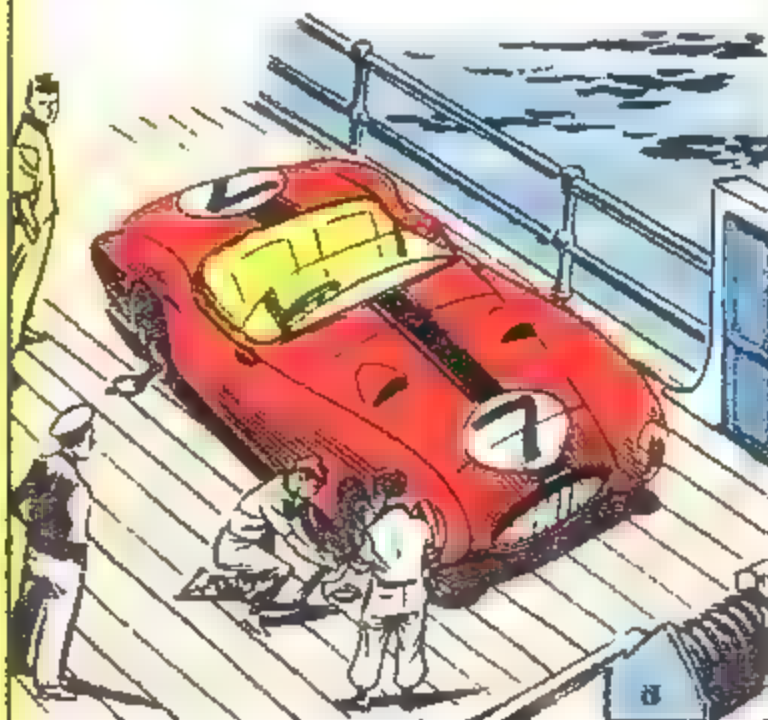
OP HET DEK GING EEN HOERAATJE OP TOEN DE WAGEN
AAN BOORD KWAM.

KIJK NOU
EENS, TED
HEEFT HET
TOCH NOG
GEHAALD!

JA, HIJ ZIT
NOOIT VOOR
ÉÉN GAT
GEVANGEN!

DE METEOR WERD OP HET
DEK VERANKERD EN VLAK
DAAROP VERTROK HET SCHIP.

BURT MALDON EN ZIJN MONTEUR TRENCH
WAREN STOMVERBAASD OVER DE KOMST
VAN TED EN TOM.

HOE ZIJN DIE TWEE IN
VREDESNAAM UIT DAT KASTEEL
ONTSNAPT? KIJK, ZE KOMEN
HIERHEEN!

PAS OP, BURT!
IK VREES DAT WE
MOEILIKHEDEN
ZULLEN KRIJGEN!

EVEN LATER ZEI TED:

MALDON, IK WEET NIET
PRECIES WAT JIJ TEGEN
ME HEBT EN WAT DIE
MENEER EXE WIL, MAAR
IK WAARSCHUW JE! IK
HOUD JE IN DE GATEN!

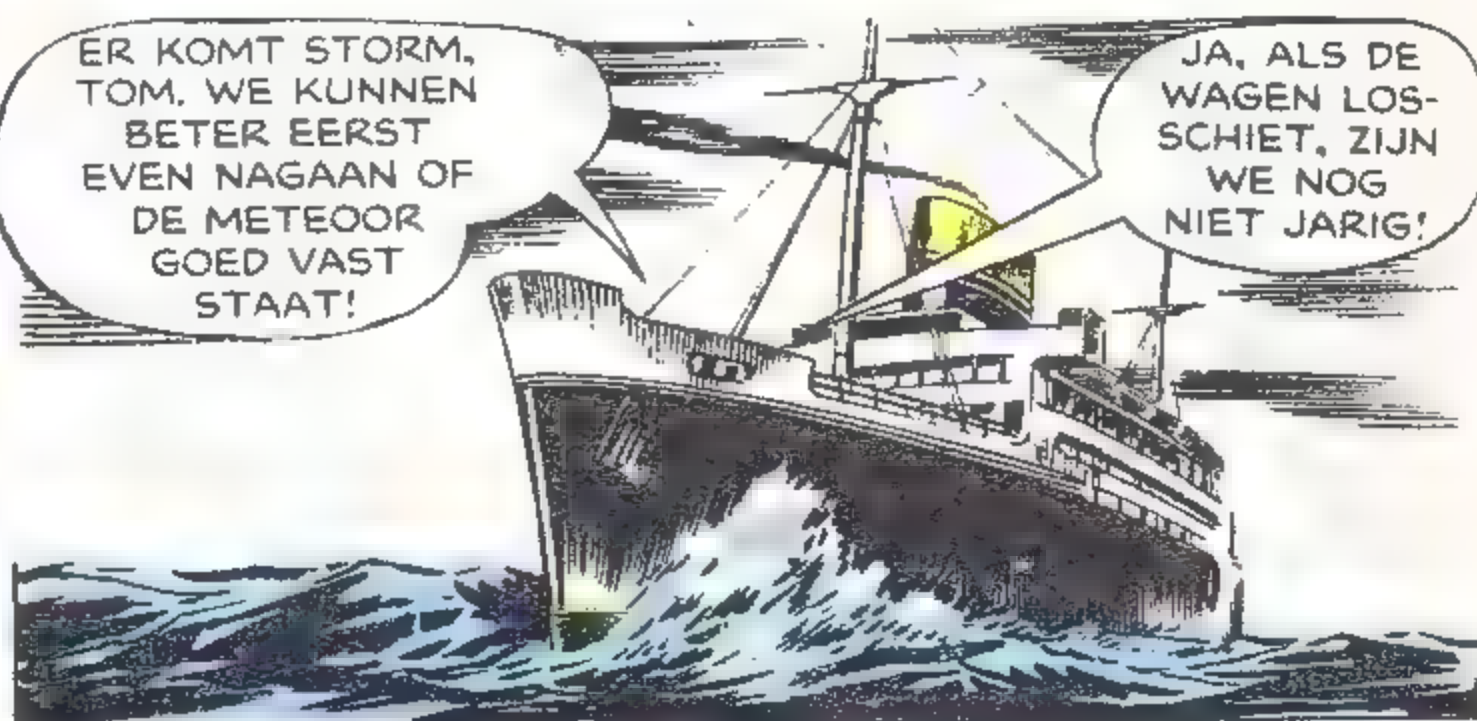
IK ZAL NIET RUSTEN VOOR IK
WEET WIE DIE EXE IS. EN HET
ZAL JULLIE NOG EENS BE-
ROUWEN DAT JE GEPROBEERD
HEBT MIJ UIT TE SCHAKELN!

KIJK JIJ ZELF MAAR
LIEVER UIT, RAWLEY,
EN HOUD JE GROTE
MOND DICT!

HET SCHIP VERVOLGDE ZIJN WEG NAAR NOORD-AFRIKA.
'S AVONDS STAK ER EEN STERKE WIND OP EN DE ZEE
WERD RUW.

ER KOMT STORM,
TOM. WE KUNNEN
BETER EERST
EVEN NAGAAN OF
DE METEOR
GOED VAST
STAAT!

JA, ALS DE
WAGEN LOS-
SCHIET, ZIJN
WE NOG
NIET JARIG!

DE VRIENDEN CONTROLEERDEN
DE KABELS.

ALLES IN ORDE,
HOOR!
DE WAGEN
STAAT
MUURVAST!

VLAK NADAT DE VRIENDEN WAREN WEGGEGAAN,
VERSCHENEN TWEE ANDERE RENNERS BIJ DE WAGEN.

DIT IS ONZE KANS,
TRENCH! ALS RAWLEYS WAGEN
LOSSCHIET EN OVERBOORD
SLAAT, ZAL MENEER EXE DIK
TEVREDEN OVER ONS ZIJN!

EN TOEN...

De schat in de toren

vervolg van bladzijde 15

Fientje was de eerste die wat tot bezinning kwam. „We hebben de schat nog niet. . .” aarzelde ze, „en zelfs al ligt hij hier in een van de torens, dan wed ik dat oma ons nog niet zal toestaan ernaar te zoeken!”

„Dan doen we het stiekem,” besloot Bob voortvarend. „Een verborgen schat is altijd voor de gelukkige vinder en als oma werklui uit het dorp laat komen om de poet op te graven, dan kunnen wij naar ons aandeel fluiten.”

„Wij moeten vannacht nog aan het werk,” viel Leo hem bij, „wij vervelen ons toch dood als we zo vroeg naar bed moeten en nu hebben we een prachtgelegenheid om ongehinderd naar de schat te zoeken!”

„Ja! Dolletjes! Enig!” juichten de meisjes en zo werd na een korte krijgsraad besloten dat ze nog diezelfde avond een aanval op de schat van mejoffer Willemijntje zouden ondernemen. Bob en Leo zouden stiekem wat gereedschap uit de tuinschuur lenen en de meisjes moesten de petroleumlampen uit hun slaapkamers meebrengen. „Om klokke half tien bij de wenteltrap,” stelde Bob voor, „dan zullen oma en juffrouw Hissebis wel slapen en Kobus ook.” Zij gingen nu weer gauw terug naar de saai salon met de oude platenalbums en het valse spinet. En even later zaten de vier schatgravers rond het ganzenbord te hunkeren naar de avond.

Maar aan alles komt een einde, zelfs aan het wachten op de taptoe. Tegen achten ging Kobus de zware grendels op de kasteelpoort schuiven. . . Om klokke acht kwam hij terug met een blaker in de hand om de jongens naar hun kamers op de bovenverdieping te brengen. Juffrouw Hissebis begeleidde de meisjes en oma, alweer moe, slofte alvast naar haar slaapkamer. Om half negen scharrelde zelfs Kobus al niet meer door het huis en om negen uur lag het kasteeltje zó uitgestorven alsof het slechts door geesten werd bewoond. . . Toch wachtten de vier vol ongeduld tot half tien, eer ze zich op de duistere, koude gang waagden. Toen piepte zachtjes een deur. . . en nóg een. . . Sluipende voetstappen schuifelden door de duisternis. Een meisje giechelde van de zenuwen en een jongen siste waarschuwend om stilte. . .

„Hierheen,” fluisterde Bob, die het eerst aan het donker begon te wennen, „hier is de trap, maar hou je vooral rustig tot we in de toren zijn.” Op kousevoeten slopen ze de trappen af, langs de slaapkamers van oma en juffrouw His-

sebis, een hoek om, langs de vertrekkende van de oude Kobus en tenslotte kwamen ze aan de oude torendeur. Bob lichtte de klink en langzaam, centimeter voor centimeter duwde hij de zware deur open. Die knarste even in zijn scharnieren. De meisjes huiverden en drongen zich dicht tegen elkaar.

„Nu licht maken en naar beneden,” fluisterde Leo, „ik heb het gereedschap onder aan de trap gezet.” Leo had van een onbewaakt ogenblik gebruik gemaakt om naar de tuin te glippen en twee schoppen plus een houweel uit de schuur te halen. Nog vóór het avondeten had hij die onder in de toren gebracht en meteen gezien dat de torendeur alleen met grendels in de gang was afgesloten. Bep en Fientje staken elk een petroleumlamp aan en bij het gelige licht begonnen de samenzweerders hun schoenen aan te trekken. Niemand durfde hardop te praten; ze waren veel te bang dat Kobus misschien nog wakker zou liggen en op onderzoek zou gaan. Maar eindelijk slopen ze toch de wenteltrap af naar de torenkelder en toen Bob de zware deur achter zich had dichtgetrokken, konden ze ook hun tongen weer roeren.

„Eerste deel van de operatie geslaagd!” lachte Bep. „Nu nog even die schat opduiken!”

„Wel ja, jij denkt er gemakkelijk over,” grinnikte Leo, „even die schat opduiken. We weten niet eens of we wel in de goede toren zijn, en als dit de goede is, dan zal er nog menig zweetdruppeltje vallen eer

wij de buit binnen hebben.” Zij keken rond in de torenkelder. Niets dan de stenen wenteltrap, die naar boven voerde, en verder dikke, grijze flarden spinrag, die wapperden in het lamplicht. De meisjes vonden het reuzegrijselijk, maar ze wilden zich voor de jongens niet laten kennen. Daarom lichtten Bep en Fientje ijverig bij met hun lampen, terwijl Bob en Leo over de grond kropen om de tegels te onderzoeken.

„Het zijn inderdaad rode plavuizen,” zei Leo, die wat stof en vuil van de tegels onder aan de trap had weggeschraapt. „Die mejoffer Willemijntje schreef immers dat ze de schat onder de rode plavuizen begraven had?”

„Dat is nog geen bewijs dat we op het goede spoor zijn,” kwam Bob pessimistisch, „in die andere toren zullen óók wel rode plavuizen liggen.”

„Er zal niets anders op zitten dan op goed geluk de vloer te gaan openbreken,” opperde Fientje, „en als we hier vannacht niets vinden, proberen we het morgennacht in de andere toren.”

„Nou, vooruit met de geit,” besloot Leo. Hij nam het kleine pikhouweel dat hij in de schuur had gevonden en sloeg het met een ferme klap precies in de naad tussen twee tegels. De meisjes begonnen hem juichend aan te vuren, doch Bob vermaande hen sissend tot stilte. Leo wrikte het houweel los en sloeg opnieuw, maar deze keer sloeg hij lelijk mis. De punt van het houweel kwam midden op de tegel terecht en de steensplinters vlogen in het rond.

„Denk om de spatten van het bloed!” grinnikte Bob. „Ridder Gozewijn trekt op tegen de Saracenen!” Leo haalde al weer uit voor een nieuwe slag en de meisjes bedekten hun ogen tegen de rondvliegende scherven. Maar het was niet nodig; het

Ze slopen de trappen af, langs de slaapkamers van oma en juffrouw Hissebis. . .

houweel kwam precies op de juiste plaats terecht en met vereende krachten konden de jongens nu een tegel uit de vloer wrikken. Er zat donker, vochtig zand onder. Daarna was de rest kinderspel. Nu er eenmaal één tegel uit de vloer was, lieten de andere zich gemakkelijk verwijderen. De meisjes stapelden ze keurig netjes op langs de wanden en Bob en Leo begonnen het bruine zand weg te graven. Al gauw lag er een hele berg onder aan de torentrap en bij elke schep steeg de spanning. „Die mejoffer... Willemijntje... is een potig vrouwmens geweest... als ze de schat zelf begraven heeft!” hijgde Leo. Op dat ogenblik stiet Bob een kreet uit. Zijn schop was opeens diep in het zand gestoten zonder tegenstand te ontmoeten. Koortsachtig begonnen de jongens verder te graven.

„Een kist! Een kist!” juichte Leo, toen hij met zijn schop wat verrotte houtspaanders naar boven bracht.

„De schat!” snikte Fientje, die haar tranen niet bedwingen kon. „O, Beppie, straks zijn we rijk!”

De jongens zwoegden nu als paarden en de meisjes hurkten neer om met hun handen het zand weg te graven. En eindelijk, eindelijk legden ze een kleine, eikehouten kist bloot, die meteen uit elkaar viel, toen ze hem met vereende krachten uit de kuil wilden tillen. Bob en Fientje vielen achterover in het zand, elk met een stuk verrot hout in hun handen. De anderen zaten er verdund naar te kijken, want in de houten kist zat een andere, van ijzer, dat door vocht en ouderdom geheel verroest was...

„De schat!” gilte Bep. „Nu hebben we de schat! Nú zijn we rijk!”

„Open die kist!” beval Leo schor van spanning. „We breken de kist gelijk open, Bob...” Hij keek rond. „Maar éérst moeten wij een dure eed zweren, dat we eerlijk alles zullen delen...”

„Doe niet zo gek. Waar is dát nu voor nodig?” zei Fientje zenuwachtig. Doch Bob gaf zijn neef gelijk. „Ik heb weleens over een goudschat gelezen,” hijgde hij, „en toen de schatgravers die gevonden hadden, hebben ze elkaar één voor één vermoord om de juwelen voor zich alléén te hebben. Nou, en dat mag ons niet overkomen.” De meisjes huiverden van ontzetting, maar de jongens meenden het ernstig en daarom sloegen ze boven de ijzeren kist alle vier de handen ineen en beloofden plechtig dat ze elkander, wat er ook gebeurde, niet zouden uitmoorden. Zij werden er een ogenblik stil van.

„Nu ga ik de kist openen...” zei Leo ontroerd. Hij zette zich schrap aan de rand van de kuil, zwaaid het houweel hoog boven zijn hoofd en liet het toen met grote kracht op het verroeste deksel neerkomen. Het resultaat was verbijsterend. Het houweel schoot dwars door het deksel heen, ondervond geen weerstand en plofte met dezelfde vaart door

de bodem van de schatkist. Leo, hierop niet verdacht, duikelde voorover en kwam languit in het zand terecht. Beppie begon te gillen van de zenuwen en Fientje te lachen tot de tranen over haar wangen rolden. Bob proestte het uit en Leo krabbelde overeind, spuwde een hapje zand uit en wilde woedend uitvaren.

Op dat ogenblik klonk boven aan de torentrap zo'n akelig geknars, dat allen van schrik verstijfden en ontzet omhoogkeken. Doordat ze zelf echter in het volle lamplicht stonden, konden ze daarboven in het duister niets onderscheiden. De meisjes drongen zich angstig tegen Bob en Leo aan, die bevend hun schoppen omklemden, want na het akelige gekrijs van de torendeur klonken zachte, schuifelende voetstappen op de wenteltrap. Allen staarden in spanning naar de treden... Toen verschenen in de lichtkring twee rode vilten pantoffels met daarboven een paar zeer kromme benen in handsop. Vervolgens een fluwelen kamerjas en eindelijk stond de oude Kobus beneden aan de trap.

„Kobus!” riepen ze opgelucht. „Kobus! Wij hebben een schat gevonden!” En Bob overwoog teleurgesteld dat ze nu ook Kobus in de buit moesten laten delen. Doch die angst bleek ongegrond.

„De schat van mejoffer Willemijntje,” grinnikte de oude man, „als ik 't niet

dacht...” Verbaasd keken de kinderen hem aan. Wist Kobus van het bestaan van de schat? En waarom had hij er dan zelf niet naar gezocht?... „Dat is nou al de derde keer in veertig jaar, dat de schat van mejoffer Willemijntje wordt opgegraven,” lachte de oude, „maar niemand heeft er meer plezier aan beleefd dan mejoffer zelf, haha!” Hij ging zitten op de onderste trede van de wenteltrap en keek naar de verroeste kist, waar het houweel nog in stak. „Gooi er maar weer zand over en leg de plavuizen op hun plaats,” giechelde hij, „dat hebben die anderen óók gedaan, hi hi!” Hij keek de jongens een voor een aan en zijn ogen fonkelden van plezier. „Jouw vader... en jouw vader,” mekkerde hij, „hebben zo'n dertig jaar geleden die schat óók ontdekt, haha! Ze waren nét zulke deugnieten als julhe... En meneer de dokter, julhe grootvader, heeft de schat het eerst opgegraven, in 1920 al...”

De meisjes keken ongelovig van Kobus naar de kist en van de kist naar de jongens. „Maar waarom hebben ze de schat dan weer begraven?” vroeg Bep aarzelend.

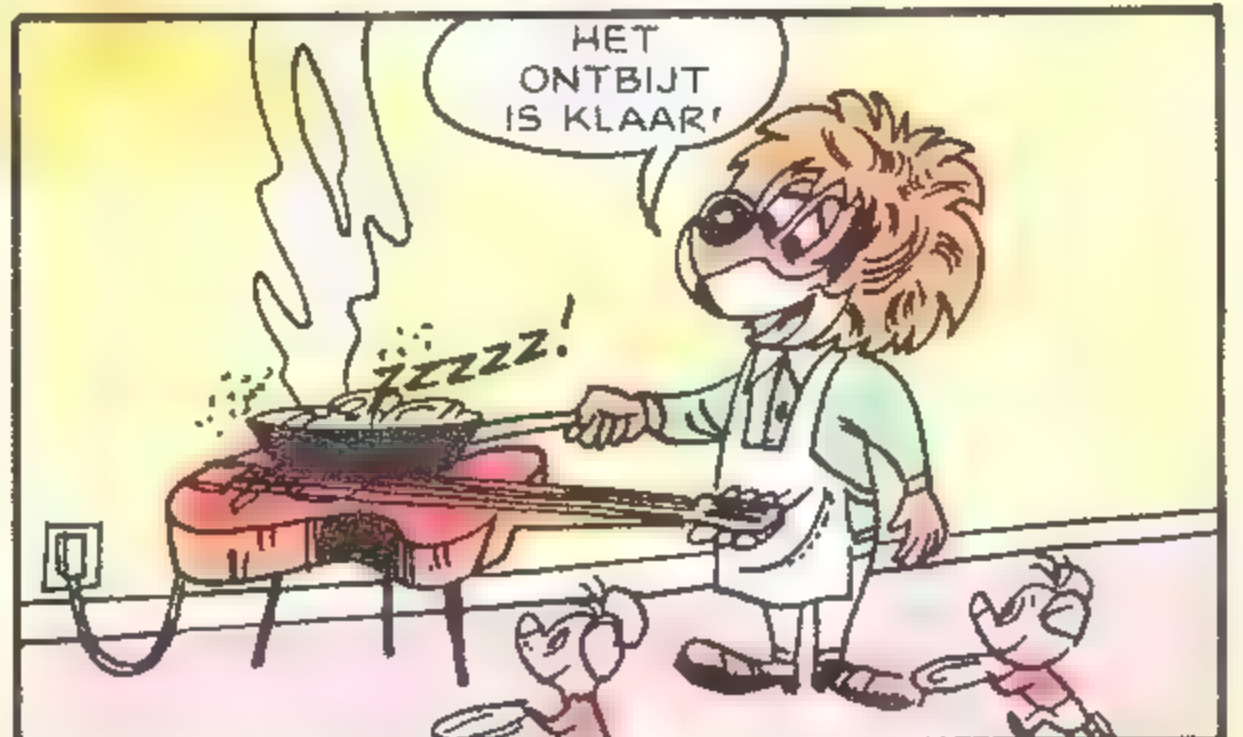
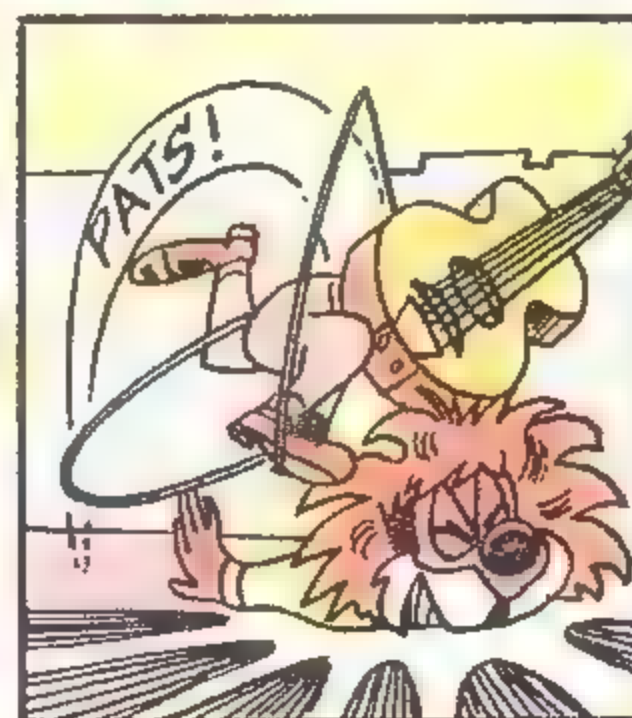
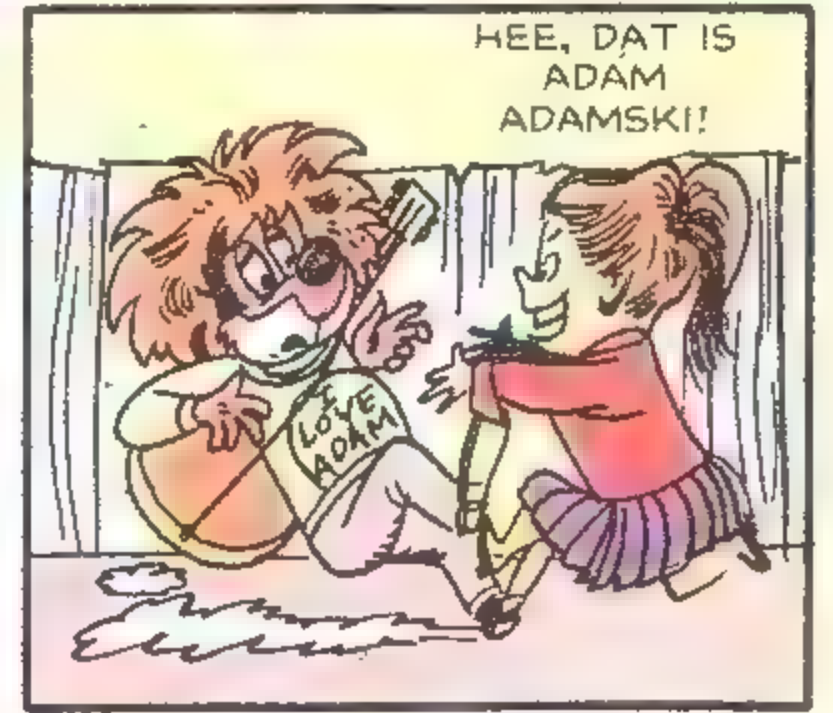
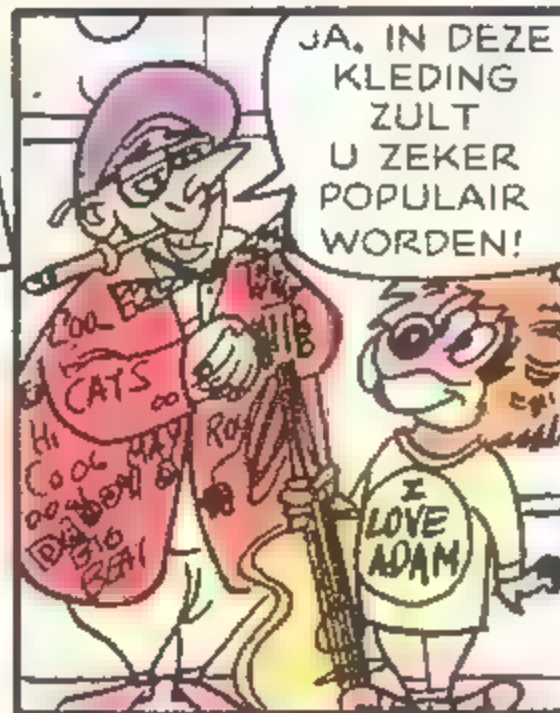
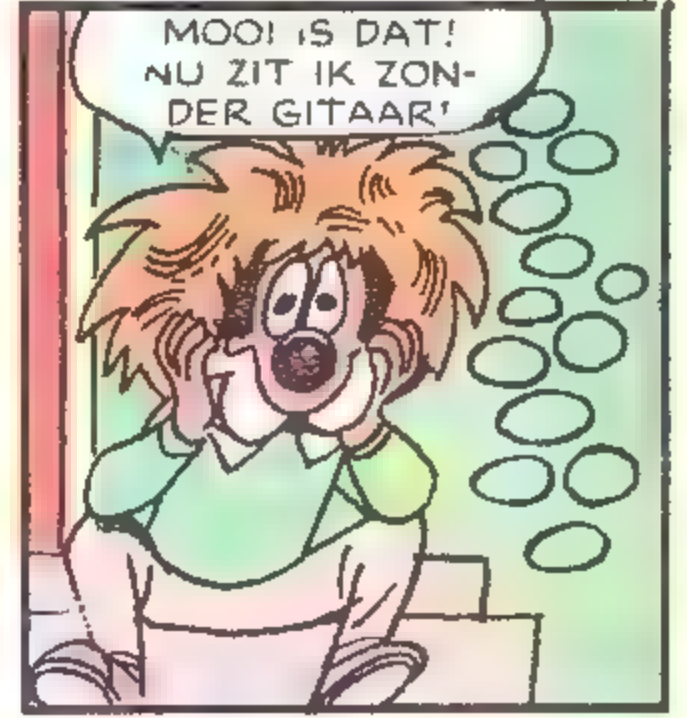
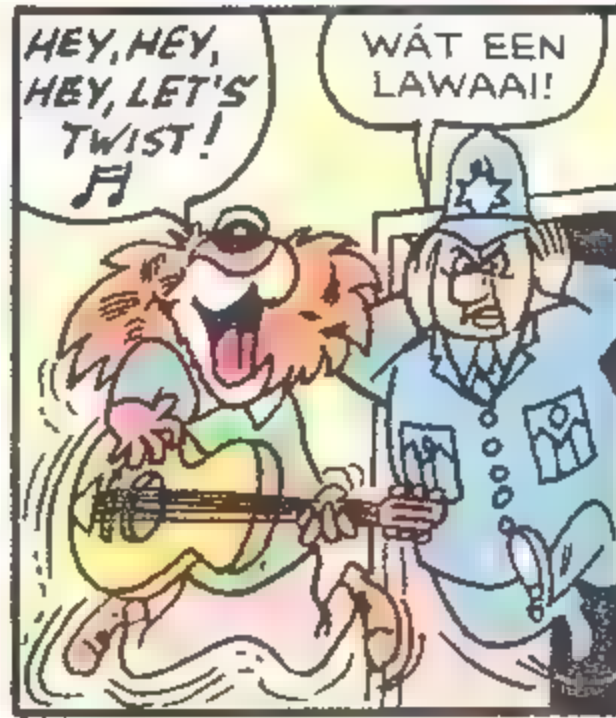
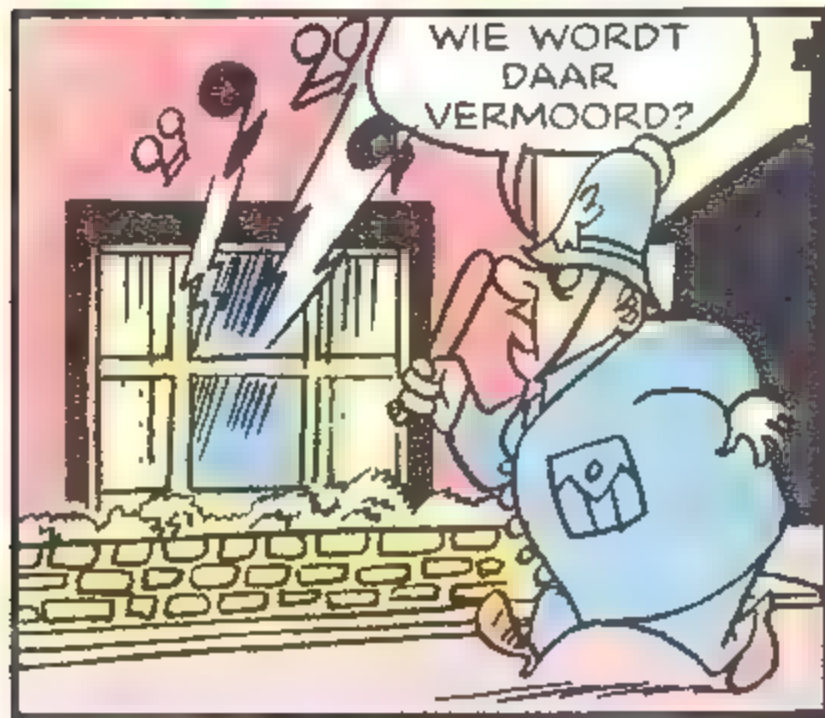
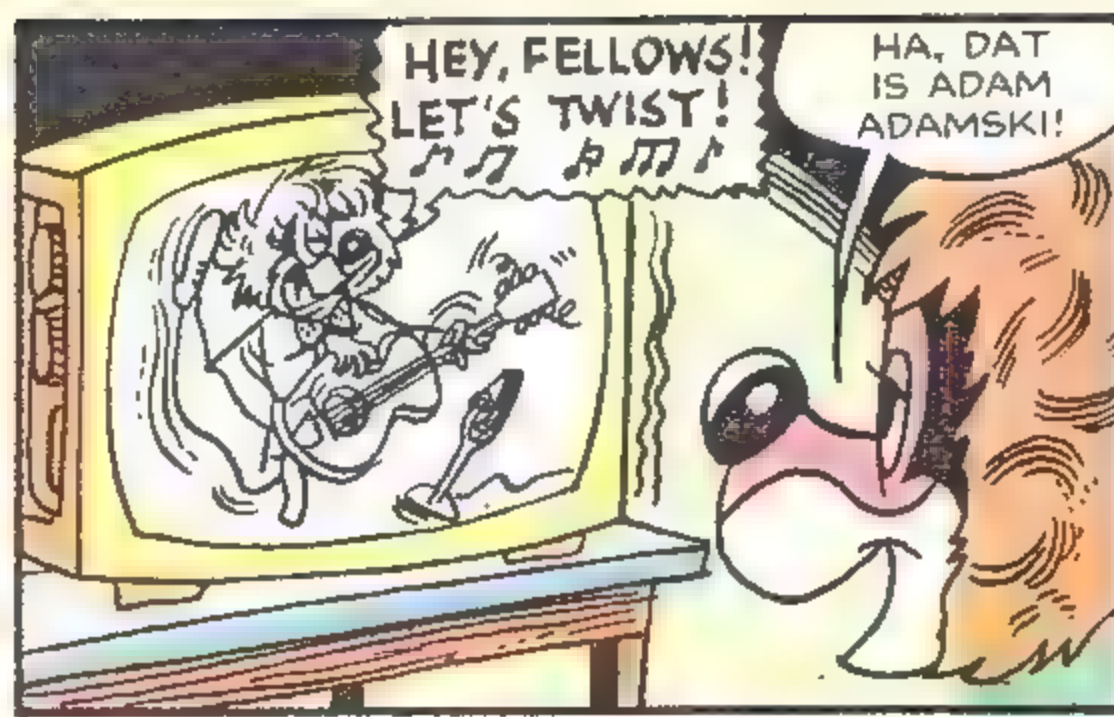
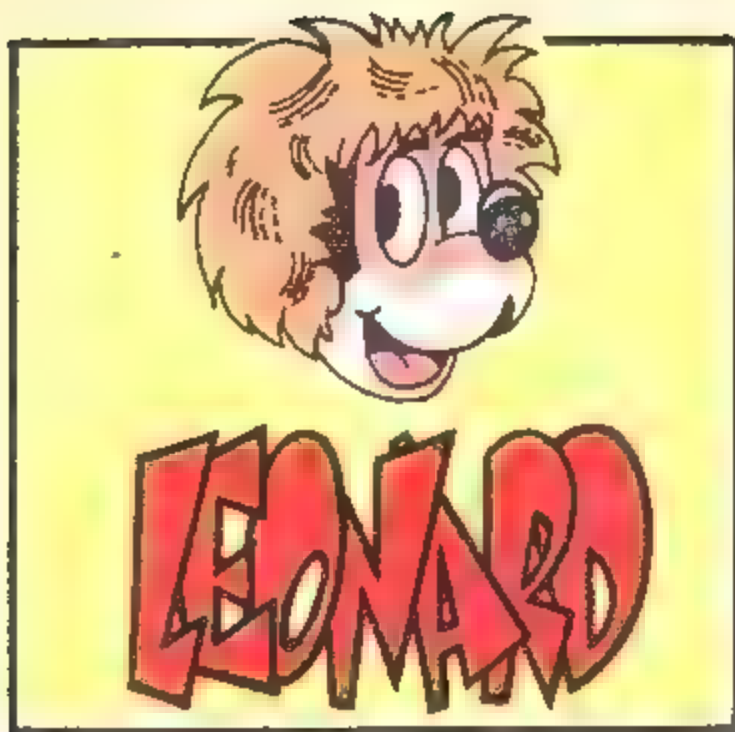
„Omdat wat eenmaal dood en begraven is, dood en begraven hoort te blijven!” lachte Kobus. „In die kist zat zo'n honderd jaar geleden het hondje van mejoffer Willemijntje, de enige schat die ze op aarde heeft bezeten. Nou, en toen het hondje doodging, heeft ze het plechtig hier in de toren laten begraven. Ik heb het van mijn vader gehoord, die vroeger tuinman was bij de familie Elsingha. Hij heeft zelf geholpen om de kuil te graven en de plavuizen eroverheen te leggen!”

Bitter teleurgesteld keken ze nu alle vier naar de kist waarin het restant van een hondje gezeten had. De schat van mejoffer Willemijntje Elsingha...

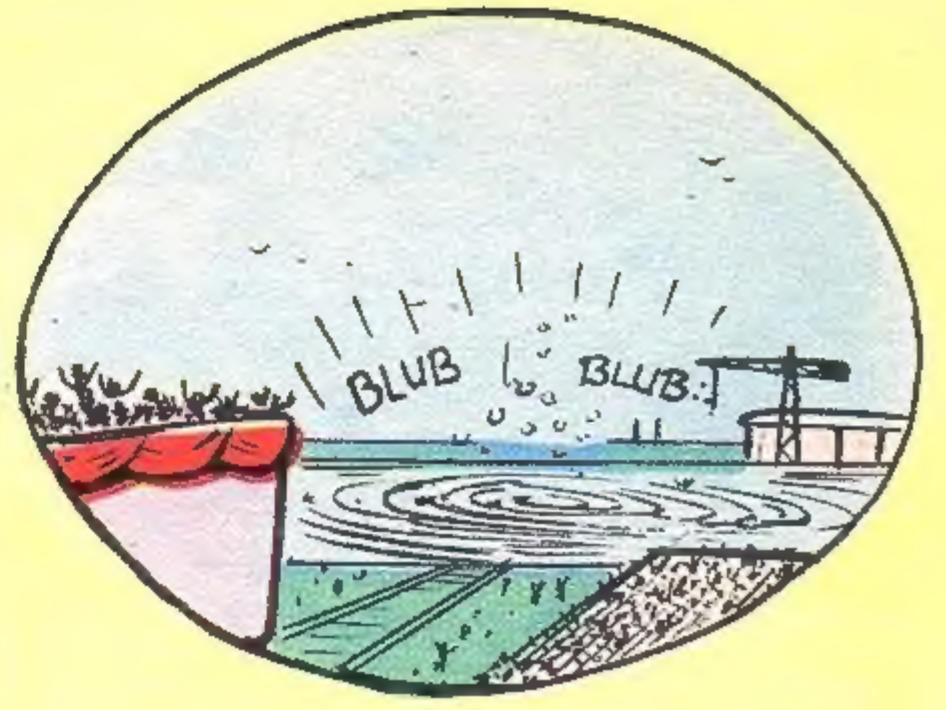
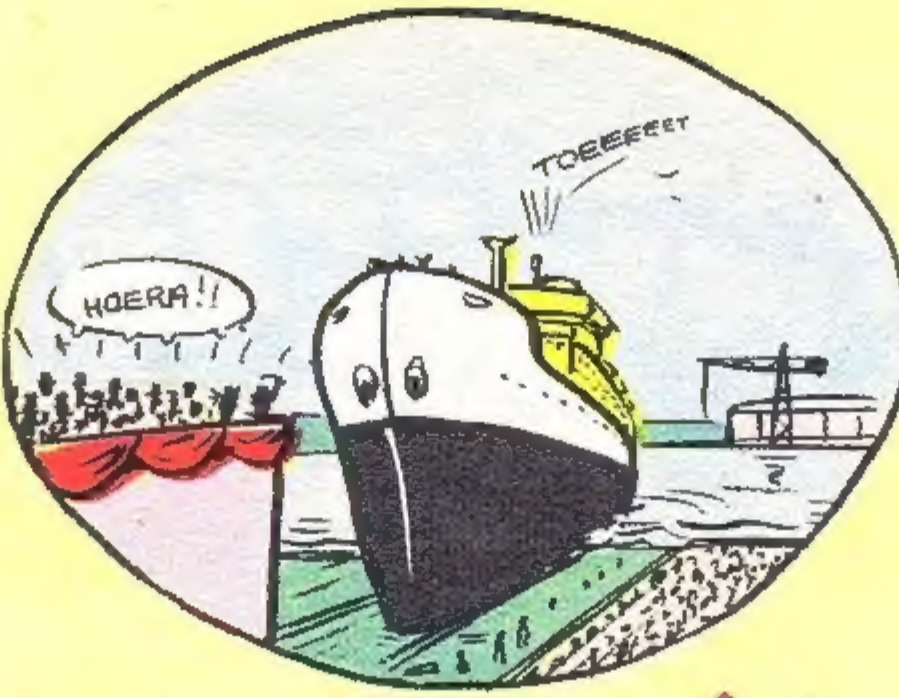
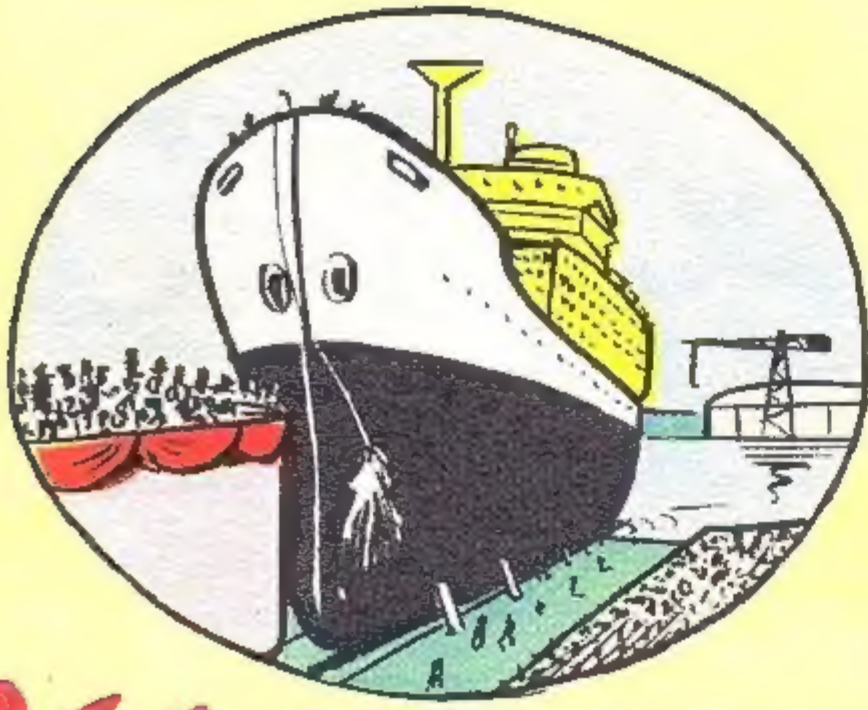
Plotseling begon Fientje hartelijk te lachen en dat werkte zo aanstekelijk, dat ook Bep en de jongens hun teleurstelling weglachten. De keldergewelven weergalmden van hun geschater en onder aanvoering van Kobus begonnen ze vrolijk de kuil dicht te smijten. Misschien zou later, véél later, nóg eens iemand het dagboek vinden. Misschien zouden de nieuwe schatgravers óók de dure eed zweren elkander niet uit te moorden...

Nog zachtjes naproestend, voorzichtig om de oude dames niet te wekken, zijn ze zich even later gaan wassen bij Kobus in de keuken. Daarna slopen ze naar hun kamer en doodmoe vielen ze in slaap.

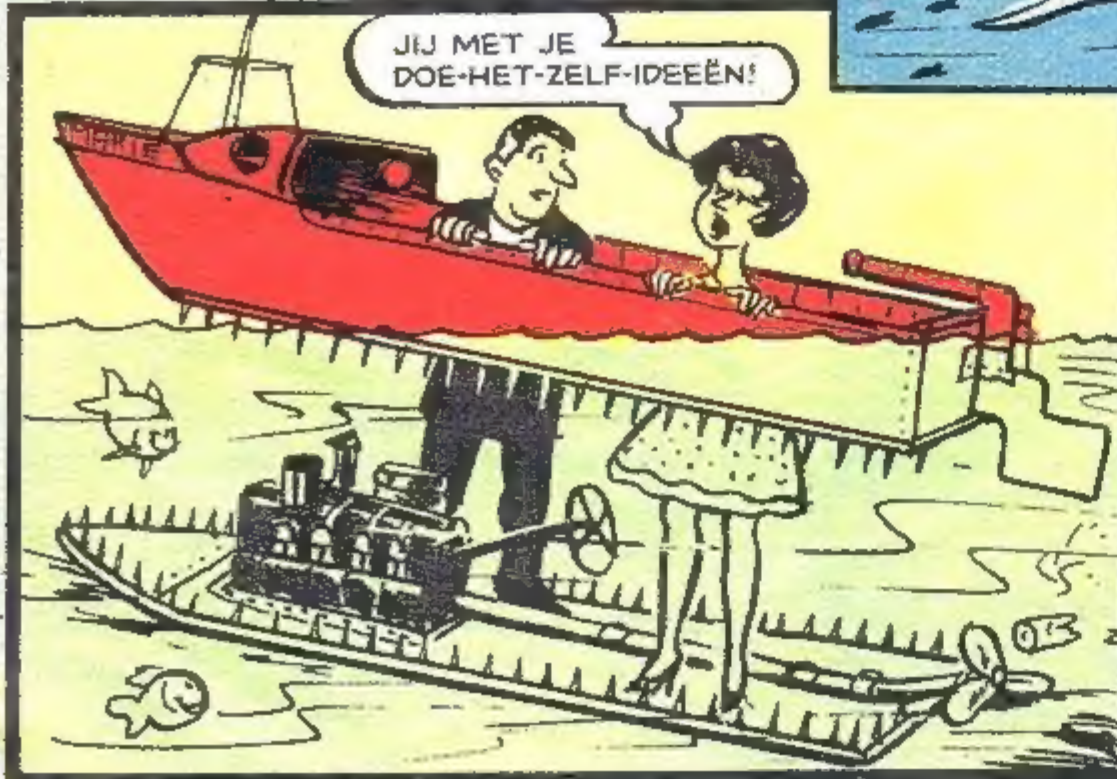
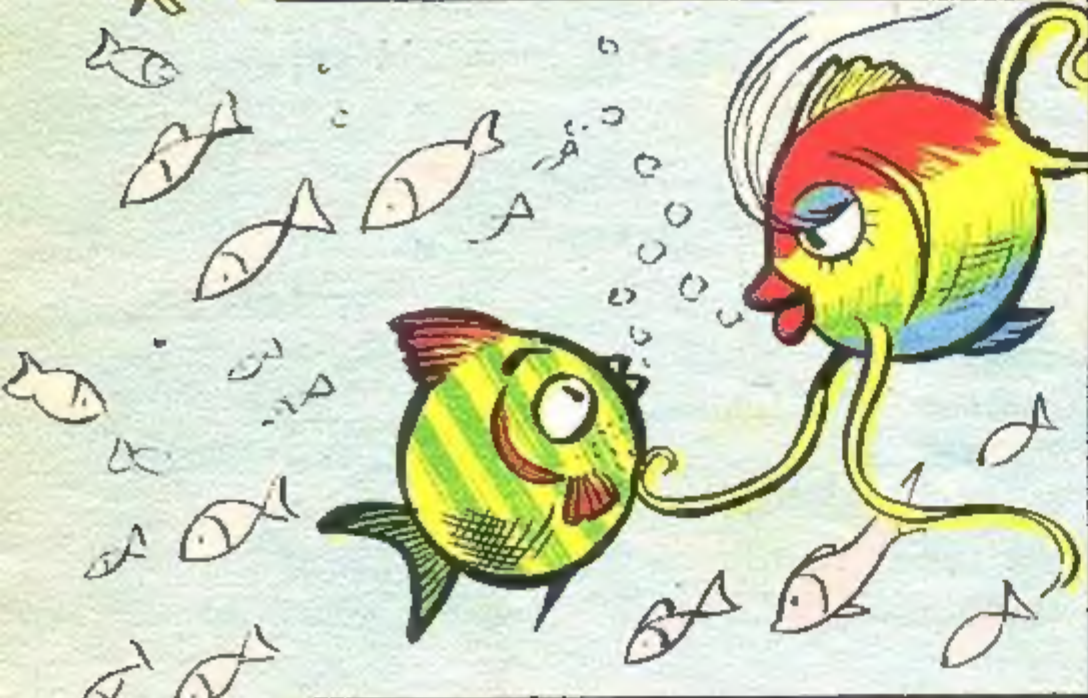
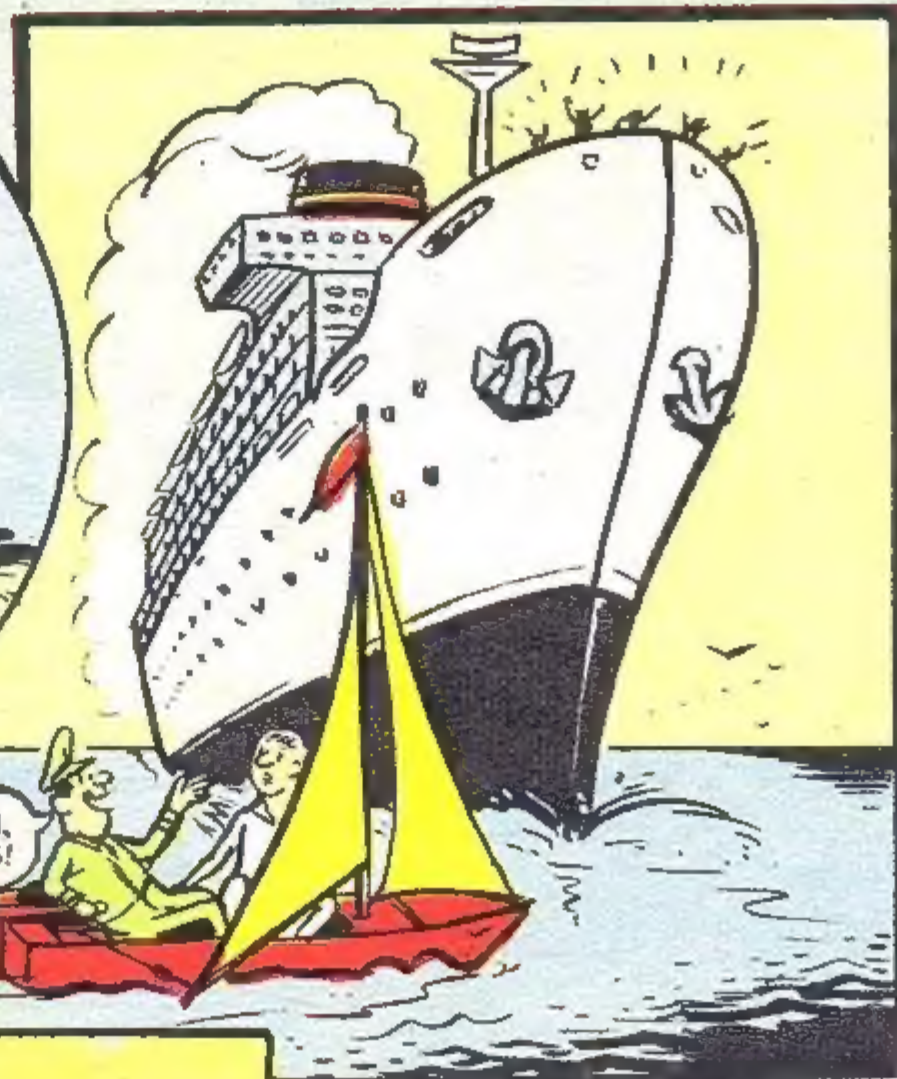

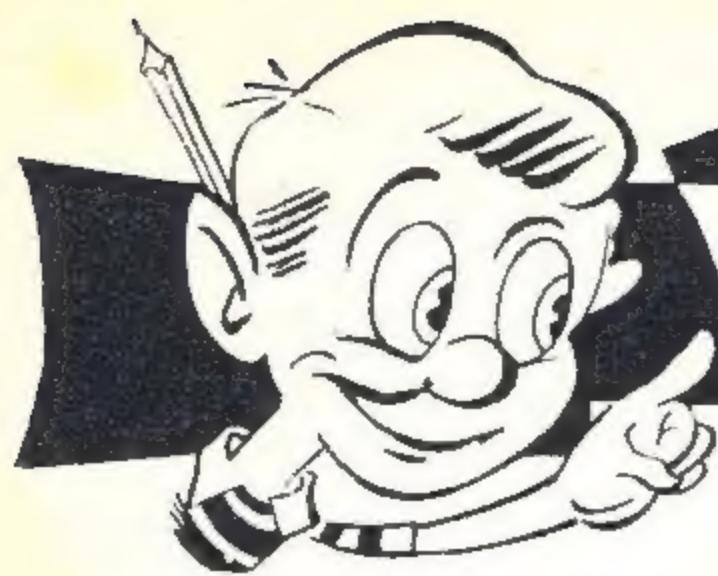

Klaar voor onder water...

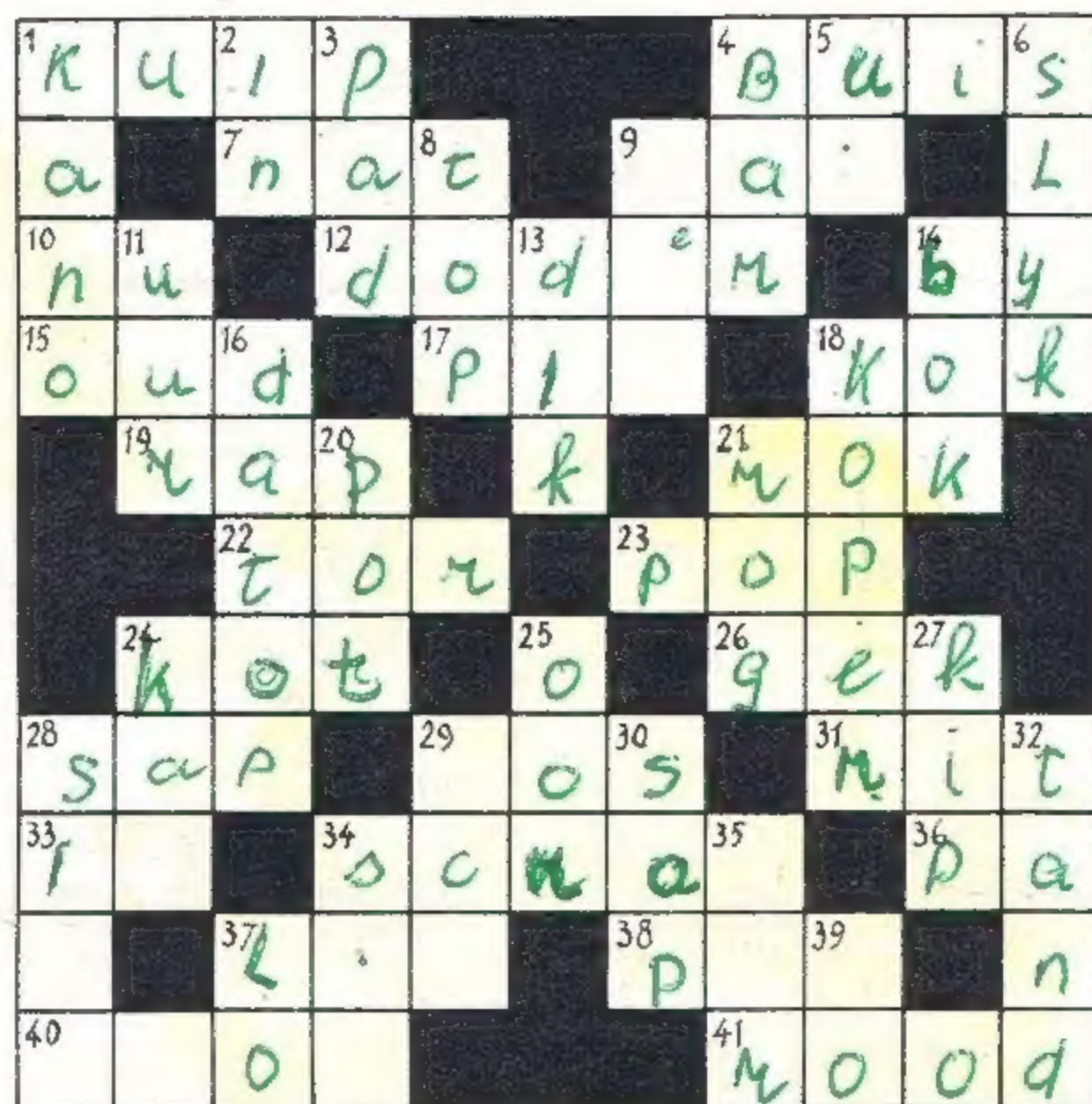

WIE PUZZELT ER MEE?

Kruiswoordraadsel

Horizontaal:

- 1 Vat
- 4 Beenbekleding
- 7 Vochtig
- 9 Klein soort paard
- 10 Thans
- 12 Gekonfijte palmvrucht
- 14 Nuttig insect
- 15 Bejaard
- 17 Horizon
- 18 Iemand die van koken zijn beroep maakt
- 19 Vlug
- 21 Kledingstuk voor vrouwen
- 22 Kever
- 23 Speelgoed
- 24 Schamele woning
- 26 Vreemd, raar
- 28 Gelei van vruchten en suiker
- 29 Sporeplant
- 31 Rijtoer
- 33 Voorzetsel
- 34 Houten loods
- 36 Vader
- 37 Bosje haar
- 38 Kostuum
- 40 Gebladerte
- 41 Kleur

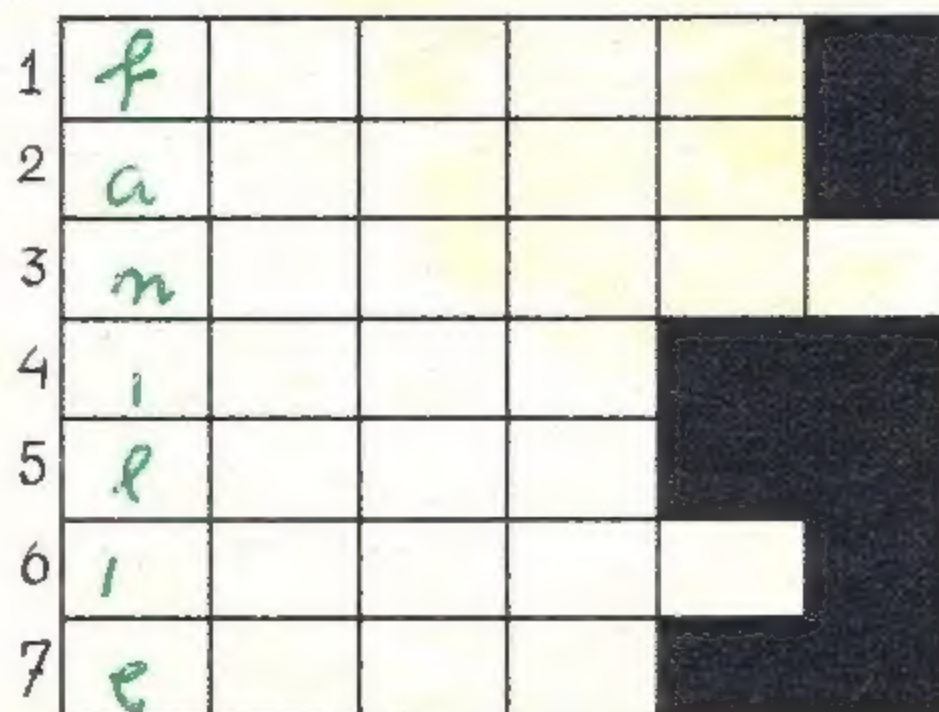
Verticaal:

- 1 Licht vaartuigje voor een of twee personen
- 2 Voorzetsel
- 3 Wegje
- 4 Vochtig koud
- 5 Jongensnaam
- 6 Modder
- 8 Deel van een boom
- 9 Persoonlijk voor-naamwoord
- 11 Tijdsduur van zestig minuten
- 13 Zwaarlijvig
- 14 Huisdier
- 16 Dagtekening
- 18 Metaal
- 20 Keukengerei
- 21 Zeevis
- 24 Achterbout van een varken
- 25 Gehoororgaan
- 27 Hoen
- 28 Pret
- 29 Gedwee, tam
- 30 Vruchtenat
- 32 Deel van het gebit
- 34 Meevaller
- 35 Wagen
- 37 Lager onderwijs (afk.)
- 39 Jongens- en meisjesnaam

Puzzel, ingezonden door Tiny Vonk in Volkel (N.-Br.):

- 1 Voertuig
- 2 Voorwerp om een schip vast te leggen
- 3 Familielid
- 4 Een klein beetje
- 5 Verlichtingswerktuig
- 6 Elkeen
- 7 Dier

Bij goede oplossing lees je op de eerste rij van boven naar beneden een woord, dat „gezamenlijke bloedverwanten” betekent.

OPLOSSINGEN PUZZELS UIT ONS VORIGE NUMMER

A-puzzel van Hennie v. d. Hoogen in Siebengewald:

- 1 Radio
- 2 Appel
- 3 Dwaas
- 4 Frans
- 5 Assen
- 6 Clara

Ladderraadsel

H E L A
E T E N
N O O D
D U U R
R I G I
I D E E
K A A S

Op de eerste en de laatste (staande) rij lees je een jongensnaam.

Oplossing wereldquiz

1) Winston Churchill. 2) Moskou. 3) Een matador. 4) Zuid-Amerika, Atlantische en Stille Oceaan. 5) Oor. 6) Nee, oost en west staan verkeerd om. 7) Mercedes. 8) Koningin Fabiola van België. 9) A heeft voorrang, want zij komt van rechts. 10) Er zitten in plaats van vier maar twee snaren op. 11) Dolfijn. 12) Piano, bas, slagwerk, trombone, klarinet, banjo, trompet en saxofoon.

Ziekenlijstje

Gerrit in 't Veld (9), Sanatorium Zonnegloren, Kinderpaviljoen, Soest, ligt al zes maanden op bed. Hij zou het erg leuk vinden om wat post of ansichtkaarten met afbeeldingen van dieren erop te ontvangen.

Rini Korshuize (17), Dorpsdijk 34, Wissenkerke, moet een medische behandeling ondergaan, die verscheidene maanden zal duren. Wie wil hem eens schrijven? Rini verzamelt foto's van dieren, suikerzakjes en lucifermerken.

Namens Gerrit en Rini heel hartelijk dank voor al jullie reacties!

MUG en MIK

Waar komt dat woord vandaan?

Straat

In de tijd van de Romeinen werden in Europa en ook in onze streken de eerste verharde wegen aangelegd. In het begin werden ze alleen gebruikt door de Ro-

meine legers, maar langzamerhand kregen ze ook betekenis voor de handel. De Romeinen noemden zo'n weg via, een woord dat wij ook nog gebruiken als we zeggen: Hij reist via Rotterdam naar Brussel. Maar eigenlijk had de via van de

Romeinen een langere naam; voluit heette hij via strata. Strata betekende: gespreid, uitgespreid, wat betrekking had op de stenen, die uitgespreid waren om een verharde weg te krijgen. Van dit strata stamt ons woord straat af.

